

ארבעה ראש שנים פק ראש השנה

הואיל ואילפלו טו להילו. דיאס קבנאל פעד גנטהו מוי הילע
הכל תלען. מהאך דאייס קיטון פטיך בטלל דאנטיש (זט זט)
ששלוחו. טולקן טאנטולטנטה קיטון קיטון. הוועז ווער גל רמי נמי כה'ג
לעל נקר נאכל וטמאנין: ייש גורתה הכלבלר'ו. פונז לאטנטו
חוורה אויר. פון: דצנו אין מתגעגען. כיון לערטוט
כט' טו כלהויא האיל בעניא האקנאה קען.

העירייה בז'נובה מזכירה את קלאודיו פטראצ'י, אשר היה מושל ז'נבה בתקופה של כ-20 שנה (1536–1556). פטראצ'י היה אחד משליטי ז'נבה במשך כמעט מאה שנים, ולבסוף נרצח בידי המושלים המקומיים.

בונם שיש שלום ידו לשון ולעמהו יש
כובדים: זה פסקה נאה גמור בוטה
מאנך. פסקן ברכיה ונשנש (ז)

וירד אל פלוריאן וממנו;
צ'ום הריביון וה**ט'** בחרם שבו וובקעה
 בין כללו יפה נינהה לו;

רביעי להרשום צום וברוחו והשעשה
השביעי והשנני בית אלתינו ואכמיה קרי לאחד החמשה חמיש שבועות צום
השביעי והשביעי בתקופת דרלה בו תחביבם וברגנו ישבטאל
השביעי והשביעי בתקופת דרלה בו תחביבם וברגנו ישבטאל

בָּנְנוֹתָה הַרְוָן לִלְמָד שְׁקָלָה מִוחָן שֶׁל צְדִיקִים בְּשִׂירָה בֵּית אַלְגָּנוֹם אֲמָזָּנָּס קָרְוִי לְהַלְלָה שְׁלִישִׁי עַל הַלְשׁוֹן צָמָת תְּעוּשָׂוִי וְהַעֲשָׂוִי כְּמַתְבָּת שָׁבוֹן אֲמָרָה לְבָבָל לְבָבָל וְיַעֲשֵׂה יְהִי כְּבָבָל וְכָבָבָל כְּבָבָל וְכָבָבָל כְּבָבָל וְכָבָבָל

בעשרי העיר וועל ים טבוחה כוון לאיל הפלט טוירוש לאמר שאנאי אמר על הראש הראש וועל אהרון אהרון ונואם אמר על ראש

בפלח מגולחת הענינה היבי איכדר בומן שיילם ייזו לשון ולשנה אונט
אין שלם אום וודך נמי כי הגו רבי יונן ורבו ירושע בן לי אימרי

ושתתף בה מזוודה אליאן אונר וביו יוסף שאני גונזס ויריבטול אוריון מלומן נסם פלאג'ה: דמיטרסק ניסיא. כבר מוקדם נסמן: טופריאן שירן כב אחרא הונגן בתפקידו כבשורי במלון קינגס אוניל אונר ויריבטול אוריון

בדבר אמרו מלמד והפרע ונמצא שפר מוטל באשפה הובילם לכך מושגן נא הדרתיהם בכוון מילך כלכם וככל שיברר נא הגו ראמ' וגסמאנו לאו רוחם עשוורי ייט' וא סלא דערך בטלה מגילה הענין קמייהה אונאותה הום

ב- מילים אוניות מורפין הכא במשמעותן בוטן שבת-המקש קים וטריפוק

לנוסף מילון של כרכי נספחים.

For more information about the study, please contact Dr. Michael J. Koenig at (314) 747-2000 or via email at koenig@dfci.harvard.edu.

—
—
—

עליהו, (או) משום דההיא שעתה כבר היו תלויים ברכzon, ושיהיו מתענין ויש שלא היו מתענין³⁷³, וכיון דכן לא היו מתריחין לשולוח שלוחות. ומיהו תלמודא פריך מעיקרא דליפקו אתmono וטבת, משום דהשתא כבר היו מרגלין ופשוטין ומקובלין בכל ישראל, והיה סבור שכח היה לעולם. ולהבי פרקינן דלאחר החורבן ברכzon היו תלויין, וכשנשנית משנתינו רופfin היו ביד ישראל, וכדמוכחה מעובדא דרבץ שרחץ ב"ז בתמזה וכדאיתא במס' מגילין³⁷⁴, ואח"כ הדא שריצו רוכך ישראל וקבלום עליהם וא"א לעקרם. כנ"ל לפי שיטת כל המפרשים ז"ל שפי רצוי אין מתענין כלל ואפיו באכילה ושתיה, ולדבריהם הא דאמר' במס' מגילה דר' רחץ ב"ז בתמו וטעמא משום הא דרב פפא, לאו דוקא רחץ, דה"ה אכל ושותה³⁷⁵, אלא דנקט רחיצה משום ומפרסמא טפי. וכדאמרינן ל�מן³⁷⁶ במעשה שהזרעו תענית בחנוכה ויצא ר' אליעזר ורחל רבי יהושע וספר ואמרו להם צאו והתענו על מה שהתענינום.

ומ"מ אפשר היה לומר³⁷⁷ כי מועלם לא נתקבע מישראל לאחר החורבן תענית בתמו וטבת, כי היאך תכפל ותקום פעמים צרה וייהו אוכלים ושוחין בהם, אלא חומרית תענית הו שנטבלו מהם, שלא יאסרו בהם אלא באכילה ושתיה ושלא יפסקו מבועד יום, וו' לא עשה ב"ז [בתמזה] אלא רחיצה אבל לא אכל ושותה³⁷⁸, ועל הדרך הזה היה רוצה לעkor ט' באב, כלומר מחומרית תענית³⁷⁹, לפי שאף הוא היה [תולין] ברצון, ذקרה על בולחו צומות כתיב בשוה. תדע שאלמלא בכך היאך היה הוא³⁸⁰ יכול לעkorו, שהרי

ברצון א"כ לא איכפת לנו אי לא עברי להו בזמןינו. וגם מר"ח נואה שפרש דגש היהם תלוי ברכzon עי"ש. 371 וכן דעת הרמב"ן בתורת האדים שם עמ' רמד. והביאו הרין כאן. וככ"כ רבנו בחידושים לחunitה כו, ב' וכח' וא"א לשום אדם לרוץ גדרם והפורץ גדר ישכנו נש. עי' חשב"ץ ח"ב סי' רעא. 372 וכן ח"ב הרמב"ן שם. 373 עי' לעיל הע' 368. 374 ה. ב. 375 וככ"כ רבנו במגילה שם. וככ"כ הרמב"ן בתורת האדים שם. 376 רבנו אמר זה. 377 וככ"כ רבנו במגילה שם "אל לא לדידי מסתבה" כמש"כ כאן להלן. 379 והרשב"א במגילה שם ד"ה בקש, כתירוצם הראשון כתבו שלא היה רוצה לאכול לפי שנגנו שלא לאכול. 380 גםתוס' במגילה והוואר באוזה"ג. 370 ככ"כ הרשב"א, והכרית כן מכח הקושיא שהקשה רבנו לא שלחין שלוחין אלא מכון שתלו

ב"ד³⁶⁸ מתענין לא רצוי אין מתענין כלל. והשתא דפרישנה מימרא דבר פפא צריכין, לפירוש מי פרקינן בעיקר קושין מדרב פפא, דהא ע"ג דאמר רב פפא רצוי מתענין לא רצוי אין מתענין מ"מ כבר היו רוצים להתענות באותו זמן ונוהгин היו להתענות ממזו וטבת, מדרכינן וליפקו נמי אתמו וטבת, וא"כ אכתי תיקשי לנמי לא נפקה בהו שלוחין. ויש מתרצים דה"ק, דכיוון שהוא קלים בטהלה שאליו לא רצוי לא היה מתענין, אף עכשו שקבלם עליהם לא היה מפערין לשולח עלייהן שלוחין³⁶⁹. 371 וזה אינו נכון כלל, [כיוון] שכבר שבלו (ש) קבלום והיתה עליהם חוכה מגירות נביאים למה לא היה מפערין לשועתן בזמןן. ואחרים פירשו דה"ק, ע"פ שהוא מוגליך להתענות בהם, אילו רצינו שלא להתענות בהם לא היו מתענין, כי לעולם הדבר תלוי [ברצון]³⁷⁰. וכיוון שכן אין קפidea בדבר לשולח שלוחין. גם זה אינו מחוור, ודורי אחר שהורגלו בהם וקבלם עליהם אחד שלא היה שمر עליהם, כבר נתקיים עליהם, ושוב אין להם כח ורצון לבטלם, שכבר רצוי בדבר וקבלום³⁷¹.

וומ"מ אין עליינו אלא כמו שרצו הראשונים, ר"ל שאין עליינו אלא אישור(acillah) ושתיה, אבל להפסיק מבعد יום וליאstor בrho'itzah וניילת הסנדל לא קבלו עליהם³⁷², וכשם שהוא ראשון לעקרם לגמרי כך היה רשאים לעקור מקצתן. והㄣן דורי באימי חכם התלמיד כבר היה נוהגין בתמו וטבת, וכבר קבלו עליהם ורצו כהן ישראל כמו בזמנינו זה, ושוב א"א לעקרם, אבל כשנשנית משנתינו לא רצוי לשנות דນפקה שלוחה

בדזון הבית לעולם לא צמו. ורקין לומר דעת"ס הוא ברמב"ס וכמש"כ החשב"ץ. 368 הרוא"ש בתוספותיו ובפסקיו כתוב דרצו ולא רצוי חולין בעבורו, אבל היחיד אין לו לפרש מן הצבוד. והוא שכח רבנו ב"ז. ולקמן בתירוץ רבנן: ויש שהו מותענין רוש שלא היה מתענין. וצל' שהרביה היה תלוי בכל ב"ז וב"ד לפי מה שיקבעו, ולכך היה שהתענו והיו שלא היו מותענין, אבל אין זה ביד כל יהוד ויחיד. ואולם הרמב"ן בתורת האדים שם כתוב: רצuroב ישראל ונסכו שלא להתענות אין מתריחין עלייהם להתענות. ברם בפיהם"ש לרמב"ס מבואר דס"ל דתולי ברכzon כל אחד ואחד. וכן מבואר בתשובה הגאון באוזה"ג. וכן כתוב מר רב כהן צדק מוכא בשכלי הלקט סי' רעה והוואר באוזה"ג. 369 הרשב"א כתוב שרוחוק לפרש כן. 370 ככ"כ הרשב"א, והכרית כן מכח הקושיא שהקשה רבנו לא שלחין שלוחין אלא מכון שתלו

שרה א [הוזאת]
אומר ו להם ד כל צאן
רוח חי זדבייה
ה אלה נ שלא י שעובד
ה הארץ מוצאה הרבכה על הדן
עמדתי את דבר [צבאו]
ג'ה⁴⁰ והן ה ורך ה דמיית ובירוש כתיב.
מן ז שהייתה אף בר בפ' ב הקטע ה ג' הקטע ראתה, א וא"כ י בקיעה הצומו שן³⁹⁵
ח' ייח' פ'³⁹⁸ מרכובי תע' 402
ו' כ' העם ס ר' ב': ח' שבחה להעתינה מש' 403
ולעתינה מש'כ' ב'

לאבותינו ביז' בתמזה. אלא לומר³⁹⁰ שחוירו בו ב' פעמים צרות, כדאמ' מודחוב הבית בראשונה ובשניה ונלכדה בither (והובקעה) [וננהרשה] העיר, אבל ביז' בתמזה לא הווכפלו. שהרי לפום גמורא דילין בט' בתמזה הובקעה העיר בראשונה, וביז' בתמזה הובקעה העיר בשנית. ואפלו לדברי הירושלמי³⁹¹ שסובר כי בשתייה הובקעה העיר ביז' בתמזה, באירך הווכפלו הצרות טפי, שנחרב הבית ונלכדה בither ונחרשה העיר בראשונה ובשניה, והיינו שלא אמרין שאני ט'ב שרבו בו צרות, אלא שהוכפלו בו צרות³⁹². ונ"ל (ד"ת) [רט' ב'] שהוכפלו כי כפילות, [הינן] דגזר על אבותינו במדבר שלא יכנסו לארץ, והרב הבית בראשונה הרי כפל א', וחרב (השניה) [בשניה]. וnlכדה בither (הכ) [הרי כפל] בשניה, ובכל אחד היה בו גזירת מיתה, משא"כ (כן) [ביז' ז]^{392*} בתמזה].

וכל הד' דברים אלו מפורשים בთוספה בסוטה³⁹³, והכא נקט חרدا מיניהם. והכי איתא התם רשכ"י אמר. ד' דברים היה ר' י"ע דורש ואין אני דורש כמוותו ונוראין דברי מדבריו, והוא היה אומר ותרא שרה את בן הגור מצחק³⁹⁴, שהיה עורך ע"ז. ואני אומר לא היה צריך אלא לעניין שורות וכרכמים, שבשבאו לחלק היה ישמעאל אומר אני גוטל שני חלקים כי אני הבכור, וכן

וא"כ הם קבועין וא"צ קבלה. והנה האבודרם שם ג'כ' בתח' דכבר קובלם עליהם וא"פ סובר דבעו קבלה, וכן רבני סובר דכבר קובלם עליהם וא"פ' אין מסתפק. ואולי האבודרם טבר יהדר שכבב רבנו דבעו קבלה, וכיון דקובלים עליהם כתענית יהידים, כל דין תענית יהידים יש לו ובעו קבלה, וההגאה סוברים דלענין קבלה לא הוו כתענית יהידים אלא ככל תענית צבור דלא בערו קבלה. ורבנו בחידושיו למגילה ה, א (מהדורות מורה'ק עמ' י"ט) כתוב: ומ"מ לא מצינו תענית זה (תענית אסתור) בכלל הוצאות שנות נורת חכמים. אלא כען תענית חזיר הרא, וא"פ' שהייב אדם להעתינה בו משום אל חתוש תורת אמן, עריך קבלה, ברם אפשר דלא נקט רבנו שאר הוצאות מושם דהוא מסתפק בהם אם צריך קבלה או לא. 389 תענית כר. א. 390 כ' חות' ד"ה הוואיל בפי' השני. 391 תענית פ"ד ה'ר. 392 חמבר' בחרות האדם ענייןabilות ישנה (כתבי הרמב"ן ח'ב עמ' חמג) נקט לשון שהוכפלו בו גם גבי צום הרביעי. 392* כ'ה בלוקוטי ר'ב. 393 פ"ז ה"ג-ה'ז. ולפנינו שם בשינויים עיי'ש. 394 בראשית כא. ט.

אין ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד חבירו א"כ גדול ממוני בחכמה ובמנין³⁸², אלא ורק אף ט' באב תליו ברצון מגזירת נביים, ולפיכך אמר' שבקש (ב"ד) [רב' לעקרו שלא לנחות בו אלא בעינוי אכילה ושתייה כحيحים בעלמא³⁸³, ולא בתורת חענית צבור, וכדרך שבטל³⁸⁴ ג'כ' מתמו וטבת. ומפני קולא זו שלא היו נוהגים בהם כחומר תענית אלא כתענית יהידים לא היו מקפידין לשולח להן שלוחין³⁸⁵, שאינו אלא תענית יהידים. ולהכי פרכינן הכא א"ה אפי' ט' באב נמי, כלומר שאף הוא תליו ברצון ומאי שנא מайдך. ופרקנן שאני ט' באב הוואיל והוכפלו בו צרות, לעולם החזיקו בו להיות צום כגורת נביים בכל חומר תענית, וכדאמר' בעלה³⁸⁶ אין תענית צבור בבל אלא ט'ב. וכיון שנוהגים היו בו בגזירות נביים ובתורת תענית צבור ראי היה לשולח עלי שלוחין. ועתה לכל השיטות האלו אף תמו וטבת מקובל הוא עליינו, ואין על יחיד ועל צבור לעקרים, שכבר דרו כל ישראל וקבלום עליהם כתענית יהידים³⁸⁷. אלא ד"מ אפשר דברו קבלה מעב"י כתענית יהידים³⁸⁸ משא"כ בט' באב. [...]

זה דאמרין שאני ט' באב הוואיל והוכפלו וכו'. לאו משום דאירעו בו צרות רבות, דהא בתמזה נמי אדרעו בו צרות רבות, כדרנן³⁸⁹ ה' דברים אירעו

382 גיטין לו. ב. 383 רבני שם כתוב ע"ז וזה טעם קצת רבות והוא טעם נכוון וכברור. 384 אורלי ציל שבטלן. ועי' ביאור הגרא' א' או"ח סי' חקן ס'ב שכח ורואה דברי הזהר הג' צומות מלאו החומרות לפי שבימי נון ישראלי מהוצרות. (ועי' ברמב"ן שם). וכן דעת הט"ז שם סק"א. 385 וכ'כ' הרשב"א במגילה שם. 386 פסחים נד. ב. 387 וכ'כ' בביאור הגרא' שם עי"ש. ורבנו בחידושיו לספר מסכת תענית בחכדathan שלל א' מד' צומות בתוך ימי שמחה לבו מסתכל לי שהוא חייב להחוננות, דاع"ג דימי רגל ושמחה שלו הא וכוי, מ"מ כיון דרגל שלו רגלי ייחיד מדורבן ותענית אלו הם דרכם,อาท' אבילות דרכם וധוי רגלי דרכן. 388 בשו"ע שם ס"ד כתוב ובשנת קודם לצום מכריז ש"צ הזום חוץ מ"ב וצום כפור וצום פוריים, ומקוור ההלכה הוא באבודרם ירושלים תשכ"ג) עמ' רנד. וכתחב בביאור הגרא' דטעם דמכריז הש"צ הוא משום דבעין קבלה מבצעי' כתענית אלו דברצון חלו ואין קבועין, ובס' תקABB' ס'ב מכור ז דהכרות הש"צ הרוא קבלה, ומכוואר דס'ל לא באבודרם תענית אלו בעו קבלה, ועוד רבני קבלה לאל האבודרם ובאה"ה שם בשו"ע כתוב: ומונח האשכנזים שלא להזכיר שם אחד מהם. וכתחב הגאון: דכבר קובלם עליהם. פ"

רזה ר' לעקו לא מבטל דברי ב"ד שגדול ממנה הורא, וauseי שבובילו היו השלחין יוצאי ולא השאר כבודית החתום חומריא כת' באב ולא הוכפלו בהם אורות לא חשו להוציא שלווחים עליהם ננ"ל.

והא ר' בטבריא וטבריא מוקפת חומה היא. קשיא לי והיכי מקשה hei בהדריא וטבריא מוקפת חומה מימותיו הושע בן נון היה ואדרבה אמר ליקמן בסמוך סביר פרט לטבריא שימה חומה ולענין בית בתי ערי חומה פשיטה דלאו מוקפת חומה היא. ועוד דבתר דפרק ר' בארכיסטר אקשטי ליה ומפשיטה ליה לר' בטבריא מוקפת חומה מימותיו הושע בן נון היה. ועוד קשיא לי היכי מתרץ ליה לר' פשיטה ליה לחזקה מספקא ליה.

ומסתבר דהיכי אמר זה ר' בטבריא הוה וטבריא מן מוקפות חומה מימותיו הושע בן נון היא כדכתיב וערוי מבצר הרים צר חמת וركת וכנות וקימה לנ' רקט זו טבריא וממי נימא רסבירה ליה לר' דלית ליה דין מוקפת הוראל ואדרה אחד ים ודורך קושיא ותרוץ בעי לבורורי מיי דסבירה ליה בהא. ואמי ליה אדרבה סבירה ליה ודמוקפין חשבבי לה כי נטע בארכיסטר נטע והדר אקשטי ליה והא חזקה מספקא ליה. וכן ס"ד השטא חזקה ממשום ספיקא עד רעדת אחד ים ולענין בית בתי ערי חומה נמי מספקא ליה. והכין נמי אמרי בירושלמי חזקה קרי ליה בטבריא ב"ד וט"ז והוא חש על הורא דתני ר' שמעון בן יהוא ואיש כי מיבור בית מושב עיר חומה פרט לטבריא שהים חומתה. וליכא לפרש הכא דעלענין קריית מגלה בלבד קאמר דפשיטה ליה לרבי ממשום דמגני דא"כ מילטה דפשיטה ליה לר' היכי מספקא ליה לחזקה אבל השטא ניחא חזקה סבירה לנו רמספקא ליה ממשום ר' שמעון בן יהוא וניחי ננ"ל.

הא רבויashi קרי בהחולץ דכינימין בארכיסטר ובמחמיר וכו'. ואמ תאמר اي היכי אין נמי ניקיריה בארכיסטר ובמחמיר מספקא. תירצעו הגאנונים ז"ל, דזולין בתר רובא ורוכא לאו מוקפין נינחו. ואם תאמר רב נמי, ולחזקיה למאי דס"ד מעיקרא לאו בתר רובא, ייל דאיןיהו וראי מידע ידע והחולץ דכינימין וטבריא מוקפות חומה נינחו, אלא דמספקא להו אי הני קמאי נינחו אם לאו. וקשיא לי מאי קא מקישי וממי מספקא ליה מילטה בטבריא, והא חביב וערוי וגוו', וקימה לנ' דركת זו טבריא, ומאי קשיא דחזקיה נמי היכי סבירה ליה, אלא-דמספקא ליה אי-הינו טבריא קמייתא אם לאו. ייל דקשה הוא דעתינו בה דקס"ד ממשום דמספקא עקר טבריא קמי' אי מוקפת או לא, והכני נמי משמע בירושלמי גדורשין החתום ר' יוחנן קרא בכיניטה דכפרא. ואמר הוה היא עקר טבריא קמייתא. ולא חß להא דתני ר' שמעון בן יהוא. נאי נמי אייכא למימר דהיכי קא מקשה וקימה לנ' דركת זו טבריא דינן. ובכוננק-הבדבַּך-נבר-החזקיה-ווב-אס-מנגה-חסידות הנא. דרבנן מספקא לא לקלבו. כלל ההחה ליה-ספק בשיל דבריהם ורבו קבלנה בשל רבנן ולקולא. אל-לרבני הגאנונים ז"ל קוין מדינה ב"ד דזולין בתר רובא, אבל בטיש' מנגה חסידות. ולענין ברכה בא' ולא בבי' דבוזאי-דבוזיאם הדורדים.

ולא בטלני ממלא כתן כיון שנגנו בכל מקום להכנס לבית הכנסה בשעת תפלת ער ובוקר הרוי זה מקום שיש שם "בטלני". ואפי' לרי עקיבא, אלא שאין אנו צריכים לכך שכבר בטלה הקדמה.

באלו אמרו מקדימים. פ"י באלו בני כפרים ובני עירות שאין להם י' בטלניין. אי נמי באלו בשחל בשבת ובערב שבת, אבל בירושלמי גורסי, באלו אמרו מקדימים ולא מאחרין קריית המגלה ותרמתה שלדים, וכחכו הרוב אלף ז"ל בהלכות. גורסי'תו החתום וכחכו הרוב גם כן בהלכות. אבל סעודת ראש חדש וסעודה פורמים מאחרין ולא מקדימים.

ר' זעירא בעי קומי ר' אהבו וייעשו אותו בשחת אמר ליה לעשות אותו ימי ששתה ושמחה כתיב את שמחתו חלולה בבית דין. יצא זה שמחתו תלולה בידי שמים. ולא נחכר לוי פ"י דהא והימים האלה נזכרים ונעים בכל שנה בזמניהם לא עברו. ועשה היינו סעודה וכוגרטס' היינו סעודה. בירושלמי נזכרים ונעים נזכרים לקראה ונעים לסעודה. וכי חימא הא ממש' בני כרכים לא עברו עד ט"ז. שלא עבדו לששה עשר קאמר, אבל עיריות מאחרין עד ט"ז. הא נמי לא אפשר, חדא וזמננו של זה לא זמן של זה, ועוד דא"כ אף לкриאה נימא ובגמ' אמרו באלו מקדימים מאי טעמא, דכתיב ולא עברו ואחריו קאי, ועוד אמרו דהא תניא, אבל שמחה לא תהא נהגת אלא בזמנה דמשם' לכארה דלאו למקדימים בלבד קאמר, אלא כלל הוא לכלהו.

והקהל מאחרין וכו'. ירושלמי ר' בא בריה דרי חייא בר בא בשם ר' יוחנן מפני התיקעות, ר' יצחק בריה דרי' חייא אמר מפני הבימה אמר' וייעשו אותו מתמול שלא לדוחוק את העוזה. א"ר מתניא על שם לא תטע לך אשרה כל עז.

דף ה עמוד ב'. ורוחץ בקרונה של ציפוריו ב"ז בחומו. פ"י ממשום דאמרי בפ"ק דראש השנה (דף י"ח, עמי ב'). אין שמד ואין שלום רצוי מתענין. רצוי אין מתענין וכיוון שכן בטל להה תענית מיניהם כגון רחיצה וטבילה וונעלית הסנדל, וה"ה לאכילה אלא למה לא רצה לאכול לפי שנגנו שלא לאכול.

ובקשי לעקו ט' באב וכו'. הקשו בתוס' והיכי הוה ס"ד דבקשי לעקו לגמרי, והא אין ב"ז יכול לבטל דברי ב"ז חבירו אלא א"כ גדול ממנה בחכמה, והם תיזכר דשם לא רצה לעקו אלא חומרא שיש לו יותר משאר תענית, עוד אמרו שלא רצה לעקו לגמרי אלא לעקו מט' באב ולקבעו ב'.

וainio מחורע בעניין כלל דהא מתחשובתו דר'ABA בר זבדיא אתה מכיר שאף ר' חנינא כך היה בלבו. שבא לעקו לגמרי אלא מתחברא דאין והבטל דברי ב"ז חבירו דאלן תקונה. באשנה-בחנאי היהת ההא-קרי להו צום וקרי להה שמחה דכל צום ה' וגוי יהו לבית ישראל וכו' ודרשי' מניה בזמן שיש שמד צום אין שמד ויש שלום שמחה. אין שמד ואין שלום רצוי מהטווי וاهוי המשעה רעד דערליהו רהו.

פרק רביעי מוקם שנהנו פבחים

מולו, תאמיר ליכנס לה כשהוא מעונה שלא אכל ושהה כל היום כולם. אמר עולא הלכה קר' יוסי. ומסקנא דרש מר משמיה דבר¹⁰ הילכה מתענה ומשלים, וכן הלכתא. והאידנא לא מיקלע¹¹. והאי "מבועוד יומ" דקחני מפני שמוסיפין לשבת בין מלפנייה לבין אהיריה יותר מבין השמשות, ות"ב בין השמשות שלו נמי אסור, לפיכך היו חושין שלא יכנס תענית בכל השבת, שאפילו בתענית יחיד שבין השמשות שלו מותר כיון שהחמה שוקעת עליו כבר ונכנס בחוספת שבת ונגע נמי בגין השמשות שלו¹². כיון שהחמה שוקעת עליו כבר, אלא שפסקנו הילכה מתענה ומשלים.

תנו רבנן¹³ כל מצות עשה¹⁴ שנוהגות באבל נהוגות בתשעה באב אסור ברחיצה ובטיכה¹⁵ ובנעילת הסנדל ובתמשיש המטה. אסור לקרות בתורה ובנבאים ובכתבים, ולשנות במשנה ובמדרשי ובגמרא¹⁶ בהלכות ובתגדות, אבל קורא במקוטם שאיןו רגיל לקרות¹⁷. ושונה במקום שאיןו רגיל לקרות¹⁸, וקורא באיזוב ובקיןות¹⁹. ובדברים הרעים שבירמיה ותינוקות של בית רבן איןין בטליין לעולם דברי ר"מ²⁰. ר' יהודה אומר אף איןו קורא במקום שאיןו רגיל לקרות ואיןו שונה במקום שאיןו רגיל לשנות, אבל קורא והוא באיזוב וקינות ובדברים הרעים שבירמיה ותינוקות של בית רבן בטליין משום שנאמר פקודי ה' ישרים ממשמי לב²¹. ות"ב אסור באכילה ובשתיה כדרכ איסורן ביה"כ, אלא שזה ענוש כרת וזה מדרכי קבלה, ומכיון אותו מכת מרדות. גרשינן בפרק מקום שנחגנו²²: **לדריש לבא עוברות ומיניקות מתענות ומשלים בו בדרך שמתענות ומשלים ביום הכלורות, ובין השמשות שלו אסור.** אלא מיهو היה כל שלשים וכן חולת שהוא צrisk²³, אין צriskין אומד אלא מאכליין אותו, במקום חוליה לא גוזר רבנן²⁴ וכן ברחיצה ובסיכה אסור לגמל כיום הכלורות בין בחמשין בין בזונן, דאמר רבי אלעוזר אסור לאדם שישיט אצבעו ביום בת"ב בדרך שאסור ביום הכלורות. גרשינן בתעניתו²⁵: כל הייבוי טבילות טובלין כדרכו בין בת"ב בין ביום הכלורות. אמר רבי חנינה סגן הכהנים כדי הוא בית אלהינו לאבד עליו טבילה אחת בשנה. והולכתא כתנא קמא, והני ملي טבילה בזוננה, דקימיא לו טבילה בזוננה מצוה²⁶, אבל שלא בזוננה אסורה, וכפי מה שפירשנו בשער שלמעלה²⁷, ונעלית הסנדל ומגען כדינו לעזין אבלות, ולפי מה שסדר מלعلاה²⁸. בפרק יום הכלורות²⁹: זעירא בר חמא אושפיןיכנה דרבבי יהושע בן לוי ודרב אמר ודרב אסי³⁰ ודוכלו רבנן דקסריון הוה, אמר ליה לישוף בריה דר' יהושע בן לוי בר אוריאן³¹ תא אימא לך מילתא מעלייתא דהוה עביד אבור, ערב תשעה באב מביאין לו מטפהת ושורת במים ומנקה בה ידיו ורגליו³² למחר מעבירה על גבי עיניו ואינו

נירשת רבינו וכ"ז היה נסכו: אמר לך — אלא שהטפים הסרים כמו בהרבה מקומות. 10 מר משטחה דרב, בגמרא: בר זומרא מ"טימה דרב הונא. 10 ונכנס בחוספת — בין השמשות שלו, בן ע"פ כ"ז, ובס"ש: נכנס בשחת בינו השמשות שלו פותה. והלשון מנומס מאד. 11 תענית ג'. 12 עשות, יהוא בגמרא ורוי"ה. 13 אסור ברחיצה ובסיכה, בן נס בר"ה, ובגמרא: אסור באכילה ובבשיטה ובסיפה. 14 ובמדרשי ובגמרא, בר"ה: ובתלמוד. בגמרא: בש"ס ובמדרשי. 15 לפלות, בגמרא (בר"ה): לשנות. 16 באיזוב ובקיןות, שם בהיפר. 17 איןנו בטלוין פועלם דברי ר"מ, בן גירסתא ג"ב ב"ז (ד"ז) אלא מלהת לעוזם יהוא ע"ש. וברוי"ה: איןנו בטלוין בז, ובגמרא: בטלים בו מישום שנאמר פקורי ה' ישרים ממשמי לוב. 18 תלמידים יט. ט. 19 פסחים נד. ב. 20 תענית יג. א. 21 העיל עזין אבלות, רחיצה ביציה. 22 שם נעלית הסנדל ביצה. 23 יוכא עה. א. 24 דרייב"ל ודרב אמי ודרב אסי, בגמרא להיפר. 25 בר אוריאן, בגמרא: בר אריאן. 26 ומנקה בה ידיו באמת (שם). ובכ"ז ליהיא למלה אבל. לא תקדן. יהוא צrisk. לאכול (שם). טבילה

מיקלע. תשעה באב בערך שבת. שאינו בזוננה מצוה. אבל בזמן הזה אין טבילה בזוננה רגיל לקרות. מפני שהוא צrisk לו (טול או"ח) (מנני שנחגנו לישב על טיפת דם שבעה נקיים

כף. לילו נסח ד' רחים
יאן ג'ג או. גוג'ו' א' ז' ז' ז' ז' ז' ז'

גוג'ו' א' ז' ז' ג' ג' ג'

מעשה כר"ת ולא כרשיי ור"ת, שדבריו דברי קבלה בכל מקום. גם לא מצאתי בשום מקום שהחסכים הרא"ש לדעת ר"ת, אלא אדרבה משמעו שהרי מביא דברי ר"ת בתחליה, ואחר כך כתוב אבל ר"ת ורשיי אסור, ועל זה רגיל הטור לבנות יסודו שדעת אבי הוא מה שכתב בסוף, ואדרבה בתשובה הרא"ש כתב בכל ק"ח להדייה,ומי עלה על דעתו להזכיר לקולא לר"ת, כי הראייה שהביא ר"ת פרק ד' אחים המדקדק לשם ימצא דלא דמי, ואפשר שהטור סבר מדכתיב דברי ר"ת וראיתו ואחר כך כתוב דברי רשיי, ולא כתוב שיש לדחות ראייה של ר"ת, משמע שבסוף ימי חזר מן התשובה כך הוא דעתו, וכ"ע. ועל כל פנים נראה שלא הסכים לדברי ר"ת אלא להלכה ולא למעשה. ועוד דבר תמורה הוא שיכתוב בתחליה וכן הוא מסקנת א"א הרא"ש, ויכתוב אחר כך דברי אבי הרא"ש והוא לדברי ר"י ולא לר"ת, ולא יהיה אליו דפסק הלכה, על כן נראה מה שכתב הטור וכותב א"א הרא"ש ז"ל כו', הוא אפילו לרביבינו תם ודוקא לזה הוא דורי לרביבינו תם מאחר שהמלואה לא ידע מדכתיב הטור לעיל בדבריו, אבל הלואה שיודיע אסור לפירשיי משמע להדייא אפילו שרי כהאי גונא, אבל היכא שהמלואה ידע אסור. ואף שמצאתי שכתב פעמי אחת בתשובה להדייא דלר"ת אפילו ידע המלווה שרי, וכן פסק הא"ז מכל מקום מצאתי נמי שכתב בתשובה אחרת, ז"ל שאף לדברי ר"ת לא שרי אלא היכא שלוחה מתחלת הגוי לצורך ישראל עצמו ואחר כך מצאו היישרל כו', אבל היכא שלוחה הגוי מתחלת לצורך ישראל בידיעת המלווה אסור כו', וכן נראה עיקר.

דברי שלמה לורייא

סימן נג

כ) שאלה אשה يولדת בשבת ב' באב וט' באב חל בשבת ונדחה התענית ליום א', אם צריכה לחתענות يوم א' או לא.

תשובה נראה צריכה להתענות, ומה שפסק הרמב"ן והטור הביאו על הא דאמרינו פרק מקומות שנגנו (נד ע"ב), דרש רבא עובדות ומיניות מתענות ומשלימות בו בדרך שמתענות ומשלימות ב"כ, ובין השימושות שלו אסור, וכותב הרמב"ן ומיתחו היה כל לי יום וכן החולה צריך לאכול אין צורך ומאמילין מיד, דבמקום חוליה לא גזרו רבנן, ע"כ. מכל מקום נראה לישב דאיiri באומרת צריכה אני, ואף על גב דבעלמא לעניין חולל שבת וממילא לעניין י"כ דמי' עד לי יום אפילו אמרה צריכה אין שומעין, וכן חולה צריכה אומדanca מקילין מאחר דהוא דרבנן אבל بلا אמרה צריכה אני, אלא שמצוורת אפילו כואב לה התענית הרבה אינה יכולה לאכול מאחר שהיא חוליה, ועוד נוכל לומר דאיiri חוליה קצת אפילו ידוע שאין בה סכנה, ובזה היה עדיפה משאר חוליה שאינה צריכה אומד, אבל אם ידוע שלא ישתקן אינה מותר לאכול וחולה כל לי יום אם חוליה אף שאין בו סכנה מותרת לאכול, וכ"ז כתבתי לדברי הרמב"ן והאחרונים שהביאו, אבל כל שאר המחברים לא חילקו כגן הרי"ף והרמב"ם והסמ"ג והרא"ש, והביאו דברי רבא כורותם ואדרבה מדברי ר"ת מוכח להדייא לאיסור, שהרי כתוב בתגיה מיימוני ז"ל רבינו תם התיר לאשה يولדת לאכול בצ"ג שהוא ח' לידהה, ואף על גב

דאמרין בפרק מפנין [קכט ע"א] דלאחר ז' יום אם אמרה אינה צריכה אין מחלין עליה את השבת וצ"ג דברי קבלה ודבריו קבלה כד"ת אפילו חמי מותר, דאמרין בפ"ק דראש השנה [יח ע"ב] קרי ליה צום וקרוי ליה שwon וכו', עד רצו מתענין רצו אין מתענין ולכך הוא רשות ומותר לה לאכול, ע"כ מצאתי. ונראה דאפילו עוברות ומיניקות דעלמא, שהו מיניקות ועוברות מתעננות ומשלימות בכל אלו הוצאות בלבד מט"ב, מדאמרין [פסחים נד ע"ב] בט"ב מניקות ועוברות מתעננות ומשלימות בו כדרך שמתעננות ומשלימות בי"כ, מכלל דבשאר תעניות שאין חמורות כ"כ אין משלימות בו, עכ"ל. אלא דלא קשי אלא מושם דרצו מתעננות בו שלא חמירא לנו אלו תעניותים כ"כ, אבל ט"ב שחוובה הוא להתעננות ואין ב"ד יכולן לבטלן כיון שהוכפלו בו הצרות, כדייאתא התרם בע"כ עשו חיזוק לדבריהם בשל תורה ומשום הכל עוברות ומיניקות נמי שמלצות הרבה שאינם משלימות בשאר תעניות ובט"ב משלימות.

ואין לומר הלא אפילו באלו התעניות נהגו להתעננות וקבלו עליהם חובה כאשר כתוב הטור וכן משמע מדברי הרמב"ם, ואפילו וכי התיר ר"ת לילודת בצום גדליה והוא הדין לט"ב, זה אינו נהגו להתעננות וקבלו עליהם חובה, מכל מקום לא קבלו עליהם אלא לעניין בריאות אבל לא לעניין מיניקות ועוברות וכל שכן היה, ואפילו וכי נהגו עכשו חומרא שאפילו עוברות ומיניקות משלימות אף בהם ד' תעניות רק היה אחר שבעה נהגו להאכליה, ומכל מקום לאו דזוקא כל ל' יום שהיא קרוייה היה אלא כל זמן שעדיין יש בה חולשה ולא נתרפאת מלידתה, אבל אחר שחזרה לבריאות מתעננות ומשלימות אפילו בשאר תעניות הכתובים.

ולענין פסק הלכה נראה כדברי ר"ת דהא סתמא ברייתא קתני בפרק מקומ שנהגו אין בין ט"ב ליה אלא שזה ספקו אסור, ר"ל לעניין קיבוע דירחא שאם לא ידעין איזה יום קבעו ב"ד החודש שציריך לעשות, ובט"ב טפקו מותר ואמ איתא כדברי הרמב"ן הלא טובא אייכא בינייהו היה כל ל' יום וחולי שאין ציריך לאומד, ואין לומר תנא ושיר דהא פרק קמא דתענית [יג ע"ב] אמרין להדייא וכ"ת תנא ושיר, והוא אין בין קתני וכן מוכח מר"י בעל התוספות שכותב בפרק מקומ שנהגו [שם דיה אין בין] הא דלא חשיב מלאכה שמוטר בט"ב ואסור בי"כ, וכן מה שלא חשיב תפלת נעילה ומשני כו', אלא דזוקא כאמור ומה' המגיד משנה שיש ראייה לדברי הרמב"ן שכותב עוברות ומיניקות כו', ואם איתא דחולה אין בו סכנה מתענה כל שכן אלו, ואין זה דיקוק דהכא קמ"ל שצריכה להשלים התענית ולענין חולה וחיה אינה תלולה בהשלמה אלא באם צריכה להתעננות או לא, וזה פשוט בעיני שכולן מתענן בט"ב כמו בי"כ וכן עיקר. ובתשובות מהרי"ל כתוב שם ידה ביום א' שלפני ט"ב שמוטר לאכול אם צריכה והיינו בתווך ז', אבל לאחר ז' אפילו אמרה צריכה אני לאכול מתענה אם לא שהיא קצר חולה הנלע"ז כתבתי.

דברי שלמה בן מהר"ר וחיאל לורייא שליט הגקרא שר יצחק

ל

סימן נד

שאלה מה שנהגו הנשים שלא לאכולبشر באותו ג' שבועות, ומוסיפין עוד עד שבת נחמו, כאשר כתוב במנהגים אי מנהג הוא או לא.

דקהות מילודן אוניות זו טלטקה הרי' וס' כוון וכ' ג' שחזור
בכמיה ורטס ל'ן, כן מה מלנ'ה סוח' חי'ם כלס.
וזכ' ל'ן נסמה ומכל מוקס קו' מלנ'ה, וכחמת
ספומון פולו'ת צפ'ילק ייל'ן מל'ב'ין דרכ'ת ח'ק'י כבמ'ת
ומכל מוקס חי'ן מוח ר'לה' צל'ן ימ'צ'ט טוון היל'ן
אחס'ן נצ'ינה. וככבר כתוב קרב האמ'יד פ'ך
מהלכ'ות בפ' נג'ני פרוס מל'ק'ה שמח'ך דק דק הי'ו ור'מה'
לעומון רק ק'ת ומיון קו'. אך היה רק ר'ק תול'ה.
ומל'ן מן'ן קרנ'ל'ס שמח'ת נצ'ינה. טל'ן סוכ'ה קנט'וי'
מקנים אלו כתירג' גנ'ו'ה:

בצ'צ' לנטויו מיטלו נקולו כל בז' למחרת כו' במקומו אל ר' אלטער קו'. וואס כן כיון דיא סכלה דזקளס נס. הא כן וויס קיטייח מהר' זילע דיון קדרר גאנן דעלט פט פערן' נקוטית לרצעץ] וודעתו למוחר [בז' נידך למאר מאנונג מוקומו מעדר' כיון דעלן' דעתו למוחר זאקליס נגייל דבדרי טטרן דלאן' לעפומן מאונגען מוקומו. וואס כן ייוח לאונטומן זאקליס סוכ' יט לאונטומן זאקליס סוכ' יט :

ח' שטח לתקנות שבת

סימן תקומה

יעקב נחמן כ"י הסכום דראפ'ישיטן :

בדבר סוכלי יערות מטהומלה ירא. אך נר כורע.
עליך נפשך טער מליכה. אין מעד קמאליה
גופנית נרכות יקרת. וזה נקדח מלוקט קאנטס
בਮיחיכ. ונה נקדח מלוקט מוחר. ונוד שפומומט
על יבראל. ואף דבנית הגוי וווחר פול". נפרנסט
טכטכו של יאללה. וכך במנחת כאן פג' בגנאל הג' טעס
ילא מוסום שחון ורק לפקור פカリ יוס בכית הגוי. דמי
בקניה מלוי כמה ומין עיני, אבל יעד מסתמן יס' קס.
ונזנואה מטאומה כמנגן. וקפיר סליהם ציטרכו פカリ יוס.
הה נמקוס פדרך רק כקכלנות הפסור. ובקגן מתוי
הה אינני פカリ יוס. פסייו קלל' בינו הפלוק לומר הוציאן
ינפס"ט טכיד קקגולן. כיון שנוך קמאליה כולה כל יבראל
נון כתוב גיא"ן פיק' דע"ז ופרק כ"כ. אבל ובתום, כמכו
וילימונו הטעלה סכוון פילד יוס. לפ"ז יט' מוחר נמקוס

אולום לפ' דנלי גמ"י ס"ד רמ"ז ס"ק ב' נס לדעת
חוץ' ה'por. הוקה סדר נאריתות דין פ"ז
ודודיס להימר היריסות וככלום ממלח טרי הרים ווינו
וועל חלק פפריות טוגן און כלן רק נד אהה לנטיד
ח'וכו. ע"כ יענו טפלו מליכה:

דרכי קה' סק' אברהם :

השענמיה להלכות פפח

סימן תקמ"ב

ב"ה שנת תרכ"ח פה בראשנוויטץ

שְׁאֵלָה. בלהוד טמך מלען סי' קי"ט ה'קוויט קלו צפרא
מי'ר'יס וכלהח צפער טלקה טירכון טעל
הסכמה וגס בקוויטס. ומכל גיטו טמונה צו חמוץ וסהמען
ה'ג'ין, וכלהוחת גע נאכון גנס גע מנטה מעו קיטס
לען האַרְדֶּלְדֶּקְן דק מסל ל' גאנער. וזה דען האַסְמָלָה
לען דליפטס חמיד טעל כי אַךְ טמיכתוי צ'י' וו'וי' פְּטִיטִיעָן זאַס מוקעָן
טמיכתוי טירכון צ'י' נק'ץ-ס' ז'וי' טְמִיכָה זאַס מיכ'ה ז'ז
געשָׂה אַלְןָן פְּרִיעָמָן ווְחַיָּה לוֹ שְׁפָרָן מיכ'ה ז'ז
בְּצָהָלָן לְזִוְתָּה בְּדוּ לְדָלִי'. ז' חוֹזֶק טְמִיכָה :

השמטה להלכות ט' ב

סימן תקם

ביה יום א' ואתחנן ז' מנהמ אב תרכ"ט אטוואצק

טולס ולסולה וכירויות לכבוד מתן קרב כתמייך
הבקב' מנוועט פיזומסן מלכומו פזיל פיוו מואס
צ'אץק יהודיה ני' גרכ' האנד'ק טשענאווי.

דבר לוט הכהנייך הכהן קד' טויריך צלול נ' להמתנות
ונקבי' המתיר לך להמתנות מוד חלה. גדרן
ברור צלול להמתנות כלל' : ברכמוךן חול' נ'ל
נכו' רבען. וכי' קיימוח נ' דב' דב' יסודים חוף' חורה
צלב'ת נ'ל מהשנה. אף' דב' יסודים חוף' חורה
ליד'ה אמי' נ'ל מאני' וחינ'ת להמתנות. מכל' מוקס
חיק'ת בחול'ה שלין נ' סכל'ה ופטורה מלהמתנות. וכל' סכן
בז' דומ'ה ממע. וזה צד'יא'ו פסק' מה' דר'ינו מס'
ההיל' יולד'ת צלול להמתנות נמוס' נול'י' להחל' ז'
ליז'וקה. אף' על נ' דל'ג' מדר'ר' קבל'ה ו'ק' כרא'ם
דמ'ו. מז'ס דרט' חוץ מהתניין. אף' נ' חז'ת סוב'
על' נ' זומ'ל'ן ח'ב'ת נ'ל'ו נ'ל'ו נ'ל'ו תיל'ן. טב' ד'ק'
כרא'ם דמ': אף' חול'ה שלין נ' סכל'ה מוקס' להמתנות.
ה'נה בתי' דצ'ה' וויט'ק' פ'ק' דר'ה' ס'ב'ק' דמ'ע'יק'ל
ו'ק' נס הצע'ה נ'ל'ב' ברכ'ו מל'ה מיל'ה ומ'מיס' נ'רו'
ה'חט'ה נ'ל'ב' להמתנות אף' ר'ו'. צלול להמתנות. אף'
ק' צו' כ'ו' רבען. ומומר' צו'ל'ת פ'ק' ל' וכ' סכן
ברכמוךן חול' מחת'. וצ'זון' בט'ז' נ'ל' ס'ה' ג'נד'ב'ה
ב'ז'ופ' ס'ל'פ'ט' פ'ט' ר'ה'ז'ו'ג' צ'זון' דמ'ב'ה נ'ל'ך' ווי'
רט'ע'ה ר'ה' ג'ט'ס' פ'ט' ר'ה'ז'ו'ג' צ'ז'מ'יט'. נ'ק' ר'ו'ד' צלול
להמתנות כלל' ומ'ל'ל מיז' באנ'ק'. וכ' יוכ'ט' לה'ז'ה
ב'ז'ומ'וט' ס'ק'ז'ן ו'ט'מ'ק'ה ב'ק' :

דנדי מותנק הוּא וטַם ורטולטן כְּקָרְבָּהָם.

השיטה לסי תGIN

ויש לו לרך כתוב מורה ישעיה קלוניום יי' מוץ זקק גארוין:

עוזך רוחני מכחמו צלוב נצטפס פטוף גל' כתיכות
שאט מוקים והם הרגו נסיך נקמתה ווועה למוא
טכוב רמאנס נבי אוניל פאכן. והיו דמיין כלל דוחטו
בכטיל טגעטה מהדר קינס יתרכז נטענה. וכל סכין
שחנק כלן למליט וקס יתרכז נקרכא. ומוא ברכינה
רדי' חשביג מלוד אנטם רומז' (רומז' זיד); ריבצע אט גענרטה

בכהגחותיו לבית יופף סעיף ל"ג שאין לאכול כשר לפני המילה מ"מ כיון שאמרו שנגהן היתר הנחתה להם מנהגם.

הairoויסין לכך הוציאו ג"כ לטעם שלא יקדמן אחר ברוחמים והוא דפסק רמ"א כאן דמות לארים וב"יד טימן שצ"ב כתוב רמ"א גם לארים אסור כל שלשים וכן עיקר הא ודאי לא קשיא כמ"ש חט"ז דבבבליות חדשה מחמיין טפי כדאיתא בש"ס דיבמות ובותוס' שם וכ"כ הרاء"ש בפ"ב דתענית להריא דבמילי דיחיד מקילין טפי באבילות ישנה ויהי רצון שיבנה בה"מ ב מהורה בימיינו ויתחדר ימינו קודםם:

ועל מה ששאלתני אי מותר לאכול בשיר
ולשתותין בלילה שלפני המילה מר"ח
אב ואילך האמת אגיד ולא אחד כי עד עתה
לא היה דעתני להחמיר בענינים הללו שהוא
רק מצד המנהג וחומרות אחרים נאכליות
ישנה אף שראיתי בשוויי כ"ג בא"ח סימן
תקן"א שחייבא בשם תשובה מהר"י ברונא

שאלה ל

מי שהווצרך לאכול בט"ב מפני חולן ושכח וחתפלל מנהה גדרלה בלי הגנת תפליז ביאד יעשה.

7 תשעה באב שנת תפ"א שחל ליהו בשבת
ונדרחה לאחר שבת ואחד היה לו חולין
שאין בו סכנה כ"כ וקיבל עליון התענית
והתעינה עד אחר חצות לזמן מנוחה גדולה
ונחלהש עד שצוה הרופא שלא יתעינה יותר
והוראה להם המורה שיתפלל מנוחה גדולה
ואח"כ ייכל ולפי שהתחפלל תפלה מנוחה
ביחידות שכח מלהניח תפליין כדינו ושאל
בשואל מה הганתו

תשובה הנה בודאי מה שהורה המורה
שיתפלל מנהה גדולה יפה עשה
כין שנדחה תשעה באב על יום א' א"צ

להשלים אפיקו בחולי קצר וכן נהגי להורות בידודות תוך שלשים או בעופרת ומיחוש קצר דהא אפיקו משום כבוד המילה הקילו בהנ"ל כמבוואר בא"ח סימן תקנ"ט סעיף ט' כ"ש בזמנים חישש חולין.

לענין הנחת תפילה בודאי אם יכול לילך
לבה"כ או לצרף אליו מניין בchetot
מןנה בזמנו או לצרף עמהם בהנחת תפילה
באלו החולל ע מהן ויכוין עם הש"ץ בחזרת
תפלה עם סדר קדושה ואח"כ יחלץ אותם
קודם שתהפלל ערבית וכמ"ש הלכה למשה
בחשובתי חלק ב' סימן כ"ד ואם אי אפשר

۲۷۲۰۰۰۰۰۰

• १६८

ט' ט' ט' ט' ט'

הנורווגית נורווגיה - נורווגיה

סימן שם"ה דומה טעמא המאבד עצמו לדעת אין מתאבלין עליו משום שאבלות הוא כבוד המת אכן הקושיא מעיקרא ליתא רהא כתוב הטור בא"ה סימן תקנ"ב דאי למנוע לאכול בשר משום שהוא דבר הניבר ואבילות בפרהטיא אסור לעשות בשבת כראיה במ"ק ע"ש WANIGUTH בפרהטיא קייל דשר בשבת וית' כדאיתא להדיא שם ב"ד סימן שם"א אם מהשיך על התחום בשבת או קוברו ב"ט ראשון ע"י עכו"ם או ב"ט שני ע"י עצמו חל עליו אניתות לאסור בכולן וא"כ אין לדמות כלל זו לזו ולא קשה מידי.

גם בדברי הט"ז סימן תקנ"ס סוף ס"ק א' סיימ זול כל זה הנ"ל נכוון מאור והבויות יוסף לא יצא ידי חובת העיון בוזה אגב חורפיתה עכ"ל נראה שכונתו על מ"ש הבית יוסף על הרמב"ם ולא חשש(sc) לכתוב שם נפלת אינו חזור ובונה אותו משום דמלטה דפשיטה הוא ע"ז השיג שם וכור' ובאמת לא קשה מידי דגם הבית יוסף לכך כוונתו דלהכי הוא מלטה דפשיטה כיוון שכותב אין מחייבין לקלוף מכ"ש שאינו בונה בתחלת ע"ש וק"ל:

חקטן יעקב

פ"ל לצרף לו למנין או יתפלל ערבית בעוד האמת וילבש התפילין ויתפלל בו ערבית ק"ש עפ"מ ברוכותיה ואח"כ יחולץ התפילין קודם שיתפלל י"ח כן נראה לי אע"ג דכתבי שם בקששה דאי לחתפלל ערבית עם התפילין פ"מ בנדון דין ששכח מחמת אונס חולין השאי לעשות כן כדי שלא יהיה כקרפה תא דלא מנה תפליין כנ"ל.

ונגענו לעניין באותו העניין באתי להודיעך מ"ש המגן אברהם בהלכות תשעה באב ט"ז תקנ"ב וז"ל עמ"ש בש"ע אם חל השעה באב לאחר שבת או בשבת ונדרחה לאחר שבת ואוכל בשר וכותב המגן אברהם אוכל בשר ואסור למנוע ממנו אע"ג דאי חיוב לאכול בשר בשבת מ"מ כיוון שנמנע משום אבל עבירה היא וקשה דבי"ז סימן שם"א טעיף א' בהג'ה כתוב דאונן בשבת אוכל בשר אם רצחה וו"ל דהטעם דאונן אינו אוכל בשר לאו משום אבילות אלא משום כבוד המת עכ"ל לשון המגן אברהם שם:

ותמה תמה אקרו על כל דבריו כי תירוץו אינו תירוץ כלל דהלא כל דיני אבילות הוא אינו אלא משום כבוד המת כדאיתא ביה"ד

שאללה לח

תמייה בפירושי בר"ה דף ב"ח בחא דשופר של עולה לא יתקע בו דאמאי לא פירושי דתלשו קודם מורי וריקה.

אמאי לא פירושי דתלשו קודם זריקה ומג'ל Daiyri בפירושו מחיים דוקא:

תשובה הנה לכואורה הוא תמייה קיימת וכן מצאתי ראיית בכסף משנה פ"ק מהלכות שופר שכותב על הרמב"ם על מה

על הא דאיתא בש"ס דר"ה דף ב"ח ע"א אמר רב יהודא בשופר של עולה לא יתקע ואם תקע יצא מ"ט עולה בת מעילה היא וכיוון דמעל בה נפקא לחולין ופירושי שם זול של עולה ופירשו מחיים דאי לאחר זריקה אין מעילה לא בקוניה ולא בעורה עכ"ל וקשה

ברור הוא, ואם ט' אב נדו ישlimו מכ"ש ב' צום להשלים. אך צ"ע שהרי כדברי חוס' שכתבו מעשה נתנו הocus לתרינוק לשתנית הנדחה מותר לו בעלי ברית. וכן במדינו לעולם מתענין מ"מ הקשה אם החתן דין בעי

סימן תק

סעיף א' כתוב המ"א
א

סעיף ט' מפני שלא י כתוב המ"א מי

אח"כ בלילה לא מהני תקשה לך מ"ש סעיף קיבלו מבער"י לא שמי צ"ל כמ"ש המודכי דל קודם שיתחיל להתשעות והשעות ובזום שלם קודם בר"ג, ואם כן ע"פ י' עליה לו לתענית יומ' עניינו כיון שקיבלו קודם לשם חובה אבל אם החובה ואח"כ קיבלו לא ואף הדעתה שלדעתה הסע' ה' איירית מתענית מתענית שעות כמבו ושאלאל לא אייר' ב'

עליהו גורו, ויפה דייק הה"מ מניין' הא במקום חול' לא גורו ולא מניהו איידי הבריטיא וזרק, لكن לענ"ד הטומך על מסקנת הרמ"א לא הפסיד:

[**בא"ר** היטב סי' תקנ"ז ס"ק ב' ד"ה מנהה וכור' דשב ואל תעשה עדיף ט"ז, והוכיח כן מדרוגין שא"א אא"א כור' ע"כ אל גם ענינו ונ"ב שם ומה יאמר להטור שמודיך נמי מנהג ספדר שלא לומר אא"א ומ"מ כי בפשיותו לומר ענינו, א"ז אינו דומה ענינו שהוא חפילת תענית המזוכרת בגמרא ויל' עליה טופס ברכה כך היא משא"כ אא"א שאינה אלא הוספה עצמאית ועי' סי' קפ"ת, لكن לע"ד אין לנו מפסק הש"ע ע"כ.]

מעשה שהיה שנשאל על כך. ומסיים שם אבל שבור שחול ט"ב בתוכה אסור אלא כմבוואר סט"ז ומינה די"ח לאו דוקא וה"ה מר"ח ואילך דנמי אינו אלא מנהג ומכ"ש דעת"צ דשתי כמבוואר ס"ק י"ב ע"כ. [וכן דייק הא"ר אותן ל"ב מל' הב"ח אבל חמה עליו ופסק לאטורה מר"ח ע"ש ובפמ"ג בא"ח ס"ק ת"י]:

סימן תקנ"ד

סעיף ז' חי כל ל' יום וכור' והמקיל לא הפסיד והמהרש"ל בתשרי נ"ג מחמיר מאד על פי דעת ר"ת שנשמע מניין דוקא ב' צומות הוא דיש להקל ולא בט' באב. ונהי דהאמת דעת ר"ת אינה כך מ"מ הא חווין דהכבי"י ג"כ ראה דבריו ר"ת ומ"מ פסק כהרמב"ן אלא שהמהרש"ל הכריע להלכה דלא כרמב"ן ודעמי" מודקתי ברייתא מפורשת בפרק מקום שנחגנו אין בין, ט' באב ליה"כ אלא שזה ספיקו אסור וכור' ואם איתא כדעת הרמב"ן הלא טובא איכא בינויו חי' כל ל' יום ואולי שאין צרך אומד וכור'. ולענ"ד אי מש"ה לא ארוי' כלל דהא שם מיד בתדר ברייתא זו איתא נמי דרש רבא עוכרות ומניות מתענותות מתענותות ומשלימות כדרך שמתענותות ומשלימות ביה"כ. ולקשי נמי עליו מה קמ"ל מתניתא היא אין בין וכדמקשה הש"ס תmid כדרך לימה מסיע ל', א"ז דמעיקרא אין זה דירוק דהבריתיא אינה חשבת אלא החומר שיש בין זה וזה למי שהוא בכלל הגויה דרכנן. להלlot התענית עליין, אבל עוכרות ומניות ה"א דעתו לא גוזו ודרש רבא שאף

סימן תקנ"ט

→ **סעיף ט'** ט' באב שחיל להיות בשבת ונדחה וכו': מבוואר ב' מושום הקולא דנדחה. וא"כ הי' נלענ"ד ללימוד בק"ז בהג' צומות אעפ"י שאנים נדחים נמי אין צרכיהם הבעלי ברית להשלים שהרי מבוואר סי' תקנ"ד סע' ה' דבט' באב עוכרות ומניות מתענותות ומשלימין: ולא נשמע בשום פוסק דבנדחה יש להקל, זולת ביולדת תוך ל' שבמ"א סי' הנ"ל סק"ט. וכן מבוואר בתשובה רשות' לה' להתענותות בט' באב שנדרחה אף רסתמא היהתה נמי מניקה. ובג' צומות הא מבוואר בכל הפוסקים דעתברות ומניות פטוריים ש"מ ט' באב נדרחה תמיד מג' צומות בזומנו. וכן בדין שבאלן רצוי מתענינים. ובזה חוב

האנו כי איזו מגרר דבז"

איiri' שנדחה שלא נדחה נמי א"צ להשלים ולמה נתנו בתוס' הocus לתינוק: ואולי יש לדוחוק איiri' בחופה שהיתה קודם התוצאה ובמדיניהם לא נהגו בתענית החתן ולכן ביום התענית הוא רנתנו לחינוך וצ"ע. ובגוף דין זה מה שמאיריך המ"א להחמיר על פי הכהנה"ג ובבעור שהנוגג לשעות הסעודות בלילה עין בא"ר שיפה כתוב שהסתעודה אין ענייה להשלמת התענית וע"ש:

ל

ברור הוא, ואם ט' אב נדחה בעלי ברית לא ישלימו מכ"ש בג' צומחות בזמן שא"צ להשלמים. אך צ"ע שהרי מכב הכא הא"ר על דברי Tos' שכחכו מעשה ה' בחופה י' שבת וננתנו הocus לתינוק לשעות כתוב ונדראה בתענית הנדחה מותר להחתן לשעות כמו בעלי ברית. ואף במדינינו שהחתן וכלה לעולם מחענין מ"מ הוא אין משלימים. וקשה אם החתן דין בעל ברית יש לו מה

הלבות תעניות

בתענית يوم שלם ולידי"י הוא ראמירין דכל תענית שלא קבלה מבע"י לא שםיה תענית וה"ה לטענית שעוט דבעין בית קבלה מקמיה שעוט דידי". וכן מכואר נמי בהרא"ש, ולא היה צריך בזה להמודדי. מ"מ מה שהעה בזה להש"ע סע' ט' ליתא כלל שהרי כתוב אינו תענית דמשמע ודאי דלענין תפלה תענית אינו תענית, ותו הרי הש"ע העתיק בזה הנאמר בגמרא דין בתעניתו אינו מתפלל עניינו ואיך עתיק הרין ויהי הכוונה שיתפלל עניינו אלא אינו תענית לענין שם מחויב תענית يوم שלם שאינו עולה לו, ותו ומה עינה ללשון הרמב"ם פ"א שנמי כתוב הלכה י"א קובל עליו מבע"י להטענות למחר בלבד והתענה ובليلה נמלך להטענות ביום ב' אע"פ שלן בתעניתו אינו תענית מפני שלא קיבל עליו מבע"י ואצל' שהיה אוכל ושותה בלילה והשכדים בכoker ונמלך להטענות שאין זו תענית כלל. שוראי נשמע מני' דבשוני האופנים שרים שאינו תענית כלל ואינו מתפלל עניינו ומ"מ דיק כתוב מפני שלא

סימן תקם"ב

סעיף א' כתוב המ"א כתוב: הנו"מ וכ"ז:
אין בזה סי' שמ"ב:

סעיף ט' מפני שלא קיבל עליו מבע"י. כתוב המ"א משמע אע"פ שקבלו אח"כ בלילה לא מהני וכ"ז ויל' דא"כ תקשה לך מ"מ"ש סעיף ה' כל תענית שלא קיבלו מבע"י לא שםיה תענית וכ"ז אלא צ"ל כמ"ש המודדי ועלום בעין קבלה קודם שתיחיל להטענות לשם תענית בתענית שעוט קודם שתיחיל להטענות השעות ובזום שלם קודם שחשיכה וכ"מ בר"ג, ואם כן אע"פ שקבלו בלילה אינו עולה לו להטענות يوم שלם ומ"מ מתפלל עניינו כיון שקבלו קודם שתיחיל להטענות לשם חוכה אבל אם שתיחיל להטענות לשם חוכה ואת"כ קבלו לא הו קבלה כלל וכ"ז. אף דהאמת שלדעיה ראשונה שבטעני' ה' הסע' ה' איiri' מטענית يوم שלם ולא איiri' מטענית שעוט כמכואר בהרין דז"ל ושםואל לא איiri' בתענית שעוט אלא

שמלה בניין

ונמה נל בטה דקנאג הוּא נטחנניא הָא קריי צב"ג
דקהה דהָא אַפְּיַה, קאנַג לִיכְאַה קְדִינַה כְּבָשׂה קְדִינַה נְכָזָב
הַהֲבֵּה נְלִיל כְּתָבָן מְנַגָּה דְּלִיטְחָנָנוֹת קְדָסָה טְבָבָן זְבָדָה נְמִימָה
עַיְיָה הַלְּגָן קְדָסָה, דְּבָנִין מְפָנֵי דְּבָרָה תְּקִבָּה סְלִיל דְּבָנָה גְּדָלָה
עַיְיָה דְּלִילָבָן טְבָבָן, דְּחַתָּה אַפְּנָוּ בְּגָזָה דְּסָרָה נְסָסָה
בְּגָלָלָה בְּבָית דְּבָדָק גְּנוֹבָה, דְּדוֹבָרָה בְּגָזָה נְכָעָם כְּבָבָי נְמִימָה יְכָלָה
צְפָתָה דְּבָ"עַ פָּלוּ כְּוֹן וְאַזְּנָה דְּבָבָלָה דְּבָמָלָה לְבָבָתָה כְּבָבָקָיס
הַבְּגָדָן וְזָוָחָן דְּזָקָנָה פְּנַחַת וְלִבְנָה מְלָלָה נְבָדָן אַפְּנָיַה, דְּבָבָקָיס
הַבְּגָדָן דְּזָקָנָה פְּנַחַת מְקָרָב, דְּזָעָלָה נְבָדָן קְדָסָה קְדָסָה

אנך לאבדי שקרטן נל' כויתת הרעטן' וווע' עט דעריה דזונט
 נאטלטס נידיבת טני גולד'ה לא' עט זאלט בעריה זונט' איז'ס סס
 טרייזו לדע' קאנס פיריבט טני אונל' פון' נבי' חיק'ז' וווע' עט
 טער'יז' צאנטס פֿרִיבַּת טני זומען קען' צוילטן זונט' פֿלְתַּחַן
 פֿרִיבַּת גענאו פֿרִיבַּת זס דערין' ספֿרִיט קפָּנֵן צו' וווע' גַּזְוֹק
 קפָּנֵן דער'יז' גענאו פֿרִיבַּת קאנס' קפָּנֵן קאנס' סכ' דער'יז'

הנ"ג נ"ל בטהורה יט ר"י לאשיט מחרץ ל' קדרני ה"ב
ונמאניות דג כ"ז ע"ג זיהגה טרכטן געלטנו חנומונס כ"ג ה"ל
ויל"ה מ"ה נ"י"י דקרכוי ח"ג ט"ג נ"ו"ס ק"ל א"א ספקו א"ב
וח"ה ספקו זומת ומכ"ה חימע בעדני רכטצען ה"ל טרכטן ק"ב
ח"ר נ"ל פ"ג וו"ל מ"ג זמי"ר דקרכוי זט"ק דרכמי"ק פ"ר וו"ת
ח"ל ומי"ר וג"ה ק"ן דן קרכוי יוכן מזומן מדמי"ר ח"ט זבוגי"
הא"ב דבמטע ס"ד לד"ג חביב סלפוקה דמעור גט"ג ומכור זיינט"ב
זומכני טנטול דזוקה קרטמי"ר יערטס וו"ז י"ה ב"ג מ"ל זט"ק
שפנילס ק"ה"י קרכוטם ר"י קרכוטס דט"ב"ז דסנקטס קרכטס ק"ל
ז"נ זט"ב-הנ"ל זט"ב-הנ"ל-טנטס קה"ה-הנ"ל-זט"ב-הנ"ל-זט"ב-הנ"ל
זט"ב ט"מ, זט"ב-הנ"ל-זט"ב-הנ"ל-טנטס קה"ה-הנ"ל-זט"ב-הנ"ל-זט"ב-הנ"ל

עוד דוגמה יש לטעות שלם נציג בלבו רוך נזקנויות הגדנויות
קומייר וכען פירין סתומס' לחם מלחמי תלון נחלאות... וויניגר
וכ"ג קאי' דוחהו מלך אסכנהן לח' קמייר,

שָׁאַלְתָּה

כָּלְמַלְתִּי ק' פְּעִילָה כִּי חֲסֹבָה וְתוֹךְ לְמַדְיָה ז' כָּל
אֵל בְּרִיכָה נְחַמְּדָה וְנְאַלְפָה אֵל וְגַדְגָּה אֵל טְבָה קָל כְּנָתָ
וְגַדְגָּה קָם דִּין:

ח שובה

לטינגר ממי לסתות הילדה קייל' בט' בגדה וג' ב'

תהילים לאחר התפלה, ושיר הייחוד במקום שנגנו בכל יום לאדם, לא יאמרו, ויש אומרים זה בנינה כיוון שהם דרך בקשנותם [מג"ל פק"ג]. וכותב רבינו הרמ"א בסעיף ד' דמותר לחזור הפרשה בתשעה באב. ואם כוונתו על פרשת השבוע הוא דבר תימה אם לא כshall בשבת הדוי כסדר היוםו, וכן לפ"ס מג"ל פק"ז ומוליך לכך ללו מג"ג:

ל' עוגדות ומניות מתענות ומשילימות בט' ה

bab כדרך שמתענות ומשילימות בימי היכופרים, אבל בג' צומות אחרות פטורות מהתענות, וכל שכן בחנינה אסתר, ולא יחמור על עצמן, ואעפ"כ ראוי שלא יאכלו להתענג במאכל ומשתה אלא כדי קיום הולך. וכן כל מי שאינו יכול להתענות ואפילו בט'bab אם הן חולשות שקרוב שיפלו לחולי אף ללא סכנה, אין להן להתענות, וזה הוא ההפרש בין ט' באב לימי היכופרים, ביום היכופרים אין לאכול ורק במקום סכנה, ובט' באב אפילו שלא במקום סכנה, ובמקומות חולי לא גוזר רבנן, וכן כתוב הטור בשם הרמב"ן וכן רבינו היבי' בסעיף ר' דחיה כל שלשים יום וכן חוליה שהוא צריך לאכול א"צ אומד אלא מאכלין אותו מיד במקומות חולי לא גוזר רבנן. עכ"ל. ואפילו הוא חולי שאינו מוטל במתה, אבל מוטל במתה גם ביום היכופרים אין מתחנה לכל שmotel במתה הוא בסכנה כדמותה בשבת [לכ' ע"ש], ויתבאר בסימן תר"ח בס"ה. אבל בעלי מיחושים בעלא מתחנים. כללו של דבר כל שהוא בגדר חוליה אין מתחנה בט' באב, וכן שאינו בגדר חוליה מתענה, וסתם עוכרות ומניות מתענות אלא א"כ חולשות וקורבות חוליה. וקטנים אינם מתחנים כלל בט' באב אפילו תענית שעורה.ומי שהיה חסר דעתה ונטרפה ומשתבח מיום ליום, לא יתענה בט' באב ולא ימנע את עצמו מבשר ויין [מג"ל פק"ט]

למיוג סול מקילס עמוק וגס וזה סום למיל מפקטיקס
לט' פוליר וט' גטו"ע פ"ט פסק ליפון:

ח' ומה מה דברים הרעים, ספר איוב, ודברים הרעים שבירמיה השיביים לישראל, ודברי נחמות שביהם מודג, וכן הרעות של עמון ומואב ושאריו אומות מודג. ויראה לי דclin דברים הרעים שבשארי נביים מוחדר לקורת, ומה שהש"ס חשב רק ירמיה משות דבריהם יישרבה ודברים רעים. וכן מגילת אייכה ומדרש אייכה, ופרק אלו מגלהין ורוכבו בהלכות אבלות אף שיש שם גם דיני הרחקות ונזיפות אך גם הם כאבות, ומוחרג ללימוד פירוש אייכה ואייב. וכן יש מי שאוסר כדברם דמי מ"מ שמחה איכה. ואני לשאל על מה שאנו מסימין אחר קינות בפסוקי נחמה מרחים ציון וככ' שבתי לירושלים וגורי בית' יבנה בה וגורי עוד תפוץנה ערי מטבח וגורי, אמנים זהו כעין תפלה בעלא ולא לשם לימוד והו כemo שמחפלין ותחזינה עינינו וככ' וכיוצא בזה. ואני להורות הוראה רק הצריכה לשעתה, ופשיטה שאין לדון דין תורה ביום המר הזה, ומ"מ אם הבעל דין נחוצים לדורכם יכול לדון להם אחר החזות חיים, וכל שכן אם הדבר נוגע לדבר מצוה, והכל לפי ראות עיני המורה:

ד' ובתפלה אין שם שינוי, דבחורה אסורה ולא בתפלה, בלבד ברכבת שעשה לי כל צרכי שי"א שאין לאומרה בתשעה באב ויום היכופרים מפני שהולכי יחףין, אבל כל סדר התפלה יתפללו כמו בכל יום, ואפילו פרשת עקרה ופרשיות הקרבנותיו ומשנת איזוזו מוקמן ובריתא דר' ישמעאל וכן שרית הים, ע"פ שם דברי תורה, מ"מ כיוון שהם מסדר התפלה אינו כלימוד תורה, אבל אמרית

פסקי משנה ברורה

החמצץ. וזה במשנ"ב (טט) וועה"צ (פק"ט): ובפוגנא נהגו לומר לחרתו של איש ושל היום, וכן כן. ובדרך החיים מוכחה שאין לומר תהילים אף בנינה, ונוהגין לומר רק שר' הייחוד. וזה במשנ"ב (פק"ט): היו חוץ הקורא מוחר לו להזכיר הפרשה קודם שיקרא, ואפילו במנחה.

עם החמצץ בדרכיהם הרעים. וזה במשנ"ב (קל"ט) וועה"צ (קל"ט): הסכימו הרבה אחוריונים שיכל לבך, וכחיב הפרמג' שכנו נהגי. וזה במשנ"ב (פק"ט) כתוב שאין לומר ביטום הקטורת שאינו מסדר הימים, וככ' שאין לומר סדר הקרבנות, ומ"כ כשו"ע פרשת הקרבנות היינו פרשת

ג לא ילק' וימנע מפירותיו שלא יגנב וכיוצא בהו או שציארו במים ואינו אבל בחזרתו אסור לא תחיר לו חורה ילק' משום הפסד יד איכפת לנו. וכן הנותר לוחצם במאי בלבד ולא לשם מה

ג איתתא ביום שטפחה

אותה בימים בערב גבי עיניו ומקנה בכיוואZA בזה אומר והרמב"ם זיל' ביום משבחת עשור (א) הביא זה, אבל הנטה היכיפוריים הביא ונראה דעתה והרמב' לבו של אדם, ולכן קדוש וצרכא צילות אבל בט' באב כל יותר כיוון שהוא יעשה כן גם בט' גדול ולא היה יכול בני אדם, וכן שם כדי לישב הדעת שזו הרמ"א בסעיף י"ד המים בלילה עד בלחלוחית קצתיין.

לthanog Shri ע"ש, ואב לthanog, וצ"ל אלא להסיד

שלא תגנה על בעלה. שלא יהיה בה טופח ע"ז (ז"ט במשנ"ב (קכ"ט) ובנישואיה כל שלושת יום

כמ"ש בי"ד סימן קצ"ט (פע"ז), וגם רוחצתו מעט במווצאי ט' באב וכן נהגו:

ו^לתפה^לה מותר לרוחץ ידו, דהיינו כתביית מצוה. וכן מי שנכנס לבית הכנסת ט או השתין צריך ליטול ידו מפני הנקיותין, שהרי צריך לאשר יציר, מיהו לא רוחץ כל היד אלא לפי מה צריך להעביר הלבול. ואפילו שלא לצורך הפלחה וברכה אלא שהיה ידו מלוכלכות בטיט ובצואה ורוחץ כדי להעבירם, מותר. כלל של דבר כל רחיצה שאינה של תענוג מותר בט' באב, וכן נשים המבשות בט' באב וצרכות לרוחץ בידיהם איזה מاقل, רוחצת ואינה חרושת כיוון שאינו תענוג (מלילה וכ"ט פק"י):

יא גזט^ל אדם ידו שחריתני כשבועם ממתהן, יDstחם ידיים מלוכלכות הן, ולא יטול כל היד אלא עד קשיי אצבעותין, ולאחר שנטל ידו ועדין הן לחות קצת לאחר הנגيبة מותר לו להעבירן על גבי עיניו^ט, דפנוי אסור לרוחץ^ט רק העינים בידים לחות קצת מותר. אך אם היה לפולך בעיניו ודרכו לרוחצם במים, רוחץ עד שמעביר הפלוף, דזהו כתיט וכצואה שרוחץ בדרךו ואינו חרושת כיוון שאין זה לתענוג אלא לנוקות את העינים מלפלופן:

יב זה הולך להקביל פניו רבו או אביו או מי יב שגדל ממנה, או שהולך לצרכי מצוה, עובר בימים עד צוראו אם הדרך כן היא ואינו חרושת כיוון שאינו תענוג, ואפילו בחזרה מדרכו מותרadam לא תחיר לו בחזרה גם הוא

בש מסיל"ל עד שיתרפא למגמי, הדתנית ישיבנו להסرون דעתו, וכן מניעתבשר ויין וכל מה צריך אפילו משארו עניינים כמו רחיצה וסיכה ונעלית הסנדל, כי צריך הרבה שמירה. [ונטמות מכתיעו ל' טין גט' גלעדי טום מלינן]:

ח ורבינו הרמ"א כתב בסעיף ר' על היה להתענות כל זמן שאין להן צער גדול שהיה לחוש לסכנה, והמקל לא הפסיד. ע"ל. כלמר שמחמיות על עצמן כבאים היכיפורים דכל שאין סכנה בדבר מהענות. ויש שפוסקים כן דלאחר שבעה היולדת מתענה אם לא אמרה צריכה אני, ויש חולקים בהז' [ענין ע"ז מ"ל ומג"ל פק"ע ומליל וכ"ט פק"ט ומג'ה סק"ע]. ואולי זה בימיים שהדורות היו בראשים וחוקים, אבל עכשו חלילה להיולדת להתענות בט' באב תוך שלשים כי עדין חולה היא והיא ממש חולה ולכן אין להניחן להתענות בט' באב^ט:

ט רחיצה אסורה בט' באב בין חמץ בין בצונן, ואפילו להושיט אצבעו במים אסורה. וטבילה של מצוה לאשה לא שייך בט' באב דאסורים בתשmis, אך בזמן הקדרון שהיו שומרים טבילה בזמןה והו טובלה, אמנים עתה לכרא טבילה בזמנה מפני ספק זיכות ולכן אסורת לטבול בט' באב. והאשה צריכה טבילה במווצאי ט' באב, רוחוץ ותחוף ערב ט' באב^ט, ובלילה במווצאי ט' באב תחוות מעת כדי שתהא סמוך לחפיפה טבילה ותטבול

פרק משנה ברורה

(ז) בביבה"ל (ז"א גמוקט) כתוב בשם ספר פתח עולם ובמתקום שאין המלה היליריא חזקה חס ושלום,iacל וישראל פחווה מכשעור, שבזה לא נערך התענית לגמרי. זה במשנ"ב (פ"ק ע. י" - י') כתוב דבתוכן ז' ימים וכ"ש ג' ימים, ואפילו אמרה איini צריכה, אין לה להתענות, ומה' ועד שלושים נהגו להחונן כל זמן שאין להם חולה ונתרפאו מליתון, אבל אם לא נתרפאה למורי או שהיא קצת חולה או חולה בטבעה, לא תחונן בחורן ל'. ובא"ר כתוב דאף יולדת שאינה מהענה, החוננה איזה שעות, אכן אם גם זה קשה לה לא תחונן כלל. [ט] בשעה ע"צ (קכ"ל): ואס לא תפפה בערב תשעה באב, מותרת בדיעבד לעשות כל החפיפה כדי במווצאי ת"ב. זה במשנ"ב (פ"ק) כתוב עין لكمן במשנ"ב

אין כוונתו בוגמר מלאכת הפועלים אלא בוגמר
המקומו ביום ר'ח ניסן, ע"ז אמר אוז היה [מכורך]
ברכת כהנים.

היוצוא מדברינו המברך אנו מפסיד, וטוב בתוע
דרשה בשbeta להמשיך הענין עד שביא
לכען שכתבתבי בשם הגאון מהר"ד שטרויין כ"ג
צ"ל, והמברך יתברך.
פ"ב ע"ק כ"ג תמו תקצ"ו לפ"ק.
משה"ק סופר מפפ"מ

מיד כתוב, מה ברכה בריך מרע"ה במלاكت
המשכן ברכת כהנים משׂו"ה סמיך ברכת כהנים
ליום כלות משה להקים המשכן ע"ש. ונראה
דבריו סותרים, לעיל אל אמר شبיך יה"ר שתשרה
שכינה וככפרישׂי פרשת פקדורי.

ונ"ל לעיל אמר בוגמר מלאכת המשכן שזה היה
ביום כ"ה כסלו כמשׂ מג"א ריש הל'
חנוכה בשם פסיקתא, ואחר שהחנינה בכל גמר ענין
יש לבך, א"כ מה ברכה בריך במלاكت המשכן,

תשובה קנו

[עליה לתרורה בחתונית למי שאינו צם]

שהרב"י שם כתב שמשמע מהר"ק שרש ט'
דכהן שאינו מתחנה לא עללה לתרורה בתענית
בזה"ב שאחר פסח ע"ש.

והנה זל"מ מהר"ק שם (ר'ה ועוד יש), שנהגו
בכל קלחות צרפת לחתוניות בה"ב אחר
פסח וסוכות וכ"ר כהן מתחנה באוחם
תעניות יצא כהן מבית הכנסת וכ"ר. ולא
ראיתי כהן [ש]מפקק בדבר מעולם [לומר]
לא יצא מבהכ"ן אלא אקרא בתורה. ובודאי
שאמם היו יכולם הכתנים למחות [ש]היו מוחים
אלא שאין בידם כה לבטל ולסתור המהנא
ודוחיים הם מפני כבוד הציבור וכו', והן לא

ל⁷ ביום ט"ב תקיע"א החליטי והוצרכתי לשנות
בע"ה, והוורחותי בעדתי אם ישאלוני
התלמידים המתפללים בבחמי' שבבית האם
יריאוני להעלות אותו לסת' למנהלה בקריאת
ויחל, מה אשייב להם.

ונ"ל פשוט דיכולתי לעלות לתרורה לקורות ויתחל
כמו שאור כל אדם. דהנה דין זה דמי שאינו
מחונה לא עללה לתרורה, לא נמצא מפורש בשום
מקום, ואדרבא מסברא נוטן הדעת שכול כל
אדם לעלות ולקרות ולברך על חivot הצבור,
וכמ"ש להריה הב"ח בט"א ח סס"י תקס"ז. והט"ז
(סק"ז) במחילת כבודו אויל בתר אייפכא. ורק

תשובה קנו

א. חתני שם העלה לדינא שאפי' אם בכיר קראו לכתן שאינו מתחנה לעלה לתרורה אוינו עללה משומך דחויה ברכה לבטלה, דלפיג'

על חמו וב"ח דהעלה לדינא שאם טעו וקרואו לשם שעלה דאן אין אסרו. ו' להלן הע' ב.
ב. כהן רשאי לנצח רק כשהיש צורך בדבר, ולכן לאו התעניינה לא היה הכרון רשאי למחול על כבוחו אפי' בשני וחמש', ר' חותם ג' נתן נט' ב ד"ה אבל בשם ר'ת. ובבביה וזה הל' י"ט ט' ר' רפה כהב שלשין וזה של מהר"ק סוכב' ב' פורשות ו'ל' רנה בהריה הchein הר'ב שע"ב בבדרי מון האפלו ריעבד לא עללה מי שאינו מתחנה ובשם "ח' כתוב בריביער עילאה ופלותיתו נר' רחלה בכוונה מוחריק" שכחוב שיצא הchein מכובית וכוכבת דלשין וזה טובל ע"פ א' שאם ימצא בנבה הכתנת בשעת קריית ס"ח צערכו למלל מזות וקדשו יzion שאינו מתחנה ולבי רידיה לכ"א חותם קריית ס"ת ולפ"ז אף אם קראו בדיעבד לישאל שאינו מתחנה לא עללה במכ"ש דורי כשחנן בב"ה אף שלא קראו והו כיישריאל כוון שגוע לעלות וע'ז' אין עללה איה דואכיא בה בטל מזות וקדשו ב"ש בקייאת ישראל דילכא בטלן קורשטו לאו עילאה אף אם קראו בדיעבד. ח' שאם ימצא הchein בכ"ה בשעת קריית ס"ת יצערכו להעלו ראשון לקים וקדשו ונמצא קראו בס"ח תלא תחקון חול"ל דלא תקנו ס"ת למי שאינו מתחנה ולפ"ז יצא דם בישראל שאינו מתחנה וקרואו דיעבד שעלה כמו הchein הועללה בשעומיא שם משומך דחויה בקריאתו ואף דשאני כהן ראיית בית וקדשו, י"ל דם ישראל כישריאל אוו' אוור שעה איכא פג'ם, וזה גמי הי' שקול במצות וקדשו. ולכ"י ראה שע"ד"ב שע"ה שערכין שאפי' ריעבד לא עללה כתוב כב' קרא ורבכ"ה שכתוב בריביער עילאה פ"ב בתראי מ"ט נראתה שהר'ב שע"ב גופה שאמר תחולת דאך בדיעבד לא עללה הביא אה"ל דבריו ב"ח לסתור דבריו הראשונים וכל שעווה בונת הר'ב שע"ה בחדיאו דבריו ב"ח אחורי בבריו ולמר דא"א לחזר דבריו בחדיא גונזא משומך דמצין להרב"ח שכתוב בהריה דבכיעבר עילאה ואין לנו לשום מחלוקת בין הרב"ח ולרב"ח כוון שאינו מפורש בהריה בחדיא בחדיא דבכיעבר ראה כי במקומתו ע"ש מה שן לפי' בון א"י שנמצא בחול' אם עללה לתרורה בווש' ב' של גלויה, ומה שהאריך בו שמי' ו' או"ח ס"י תקס' עפ' דבריו מהר"ק שלפנינו.
ג. כל ההשלמות הם עפ' ש"ה מהר"ק שב.

ד"ה → ח"ט ס/ט

אנון גאנון

ואין להקשوت להה שבטא"ח סס שנדרחה שייכלו בעלי בן בניין. ולפי הנ"ל טוב שלהם קבוע וק טובא. וסבירא זו דקו הענית י"ב ע"א אם ע"ש. מ"מ שאני קוט וקשה ארב לזה, אני אומר אין ה מצי למילך, אך שהוא עצמו לא היה חוס' שם ס"פ בכל מ דוחתון עליהם אחריו שהיה אחר החורבן נ בית שני משגלו סנה כל ד' צומת כמושכת שהיה בימי החורבן (גיטין נ, א). א"כ עכ סנאכ קודם לגוזרת מארבעים שנה קודן צדוק קדם ט"ב לי"ט מ"ט קרבן עצים שלו ויפה למד ר' י"ע"

א. בעלי ברית בה סנוקאות לרואה'

שלום רב לך טב ע"ה פ"ה בקשות מה את אשר בקשה ה הקלושה בען אברם בימים האסו בינוו בדבור וה, רצון בעזה"נ

ר. להן סי' קיא: ועי' דבר פלא הוא מכובא סי' רעה [שבטב על ג

וגם שاري עניינים אם אין צריך לנעול ולרתוץ המתענים ומהותיבים בדבר, הא הדין.

ועוד לאחר אפילו הותר בכל הנ"ל, מ"מ ט' באב יום הוא שמתחייב בקריאת התורה שחרית ומנחה, אפילו מי שאינו מתענה בו לא יצא מכל חיבור הנ"ל, ויזמא קא גרים. הגע עצמן מי שמתענה תענית חלום בשבת וי"ט וכי לא יקרא בתורה או [לא] ינהוג בכל דין שבת וי"ט כי יומה גרים ולא חליא בשמחת אכילה ושתייה. והכי נמי ט"ב יום מועד דפערונת הוא ואפילו אין מתענה בו מ"מ מחייב בקריאת היטם.

[קריאת ויחל בעשרה בע"ב בט"ב שנדרה]

והשתא לפי טעם זה האתרון לא מביא שיכול לעלות לתורה לקרות במניין עשרה המתענים, אלא אפילו צבור שאינם מתענים כלל, כגון שכולם קצרי ומריעי או בעלי ברית בט"ב שנדרה מ"מ קורין ויחל במנחה ביום הוא שמתחייב בקריאת. מ"מ להלכה אני אומר ולמעשה צריך מיתון קצר. אבל זה נ"ל ברור להלכה ולמעשה שהחוללה שאכל בט"ב יכול לעלות לתורה אפילו במנחה, אבל "בעל ברית צל"ע לדינה אם יקרה ויחלן."

אייברא היא פשוטה לי דבני סנאכ בן בניין דס"פ בכל מערכין (מा, א) שהם לא קראו ויחל בט"ב שנדרה, או ברוכות וקללה לפי מנהג הש"ס (נגילה לא, א), לדורייה לא שיר לומר דיום מועד קבוע הוא לך ולא תליא בתענית. מ"מ גם י"ט שליהם קבוע וקיימה וקידם טפי אפילו לט"ב ממש, מכ"ש לט' באב שנדרה, שהרי קרבן עצים התחל בימי נחמה בן הכליה. וא"כ אדרבא יום הוא שנדרה בשמחה וי"ט לדידיו ולא חלה עליהם חובת קריאת התענית מעולם.

ד. צ' ב' בט"ב במקומות חולין לא גוזו רבן ופטור מלבדם. ר' ש"ע ורמ"א סי' חנוך ס"ג. ושם האחת מירי במקומות שאין ננד חולח רק שאם יוזם חילה, ר' באה"ל שם בשם כת"ע [ר' בש"ת בון צין ח"ט] לד מה שדן בה לענין יותרכ"פ האם מנזוח עני' הא מערב עד ער, וחולה שמורה לו לאכול פעם אחד שב אין קפידה אם ישנה באתו יום גם בלבד סכונה, או שהמזוחה הא כל רגע וגע להתענו. ולענין כי' צומות עי' שות' מורה לדיסקין בק"א סי' עה], אלים רעת החוד"א במחוב' סי' תקר בדורלה בט' באב לא גוזו ובין כלל חלעות, ומזהר לו לאכול כורבו. ועי' ש"ה א"ב סי' חקם ועריך השלחן או"ח שם סע' ג' הלכות שלמה מועשים פט". ר' ש"ה צמא זדק בשער והמלאים סי' חט, ש"ה דברי נהמה סי' מ, ש"ה מורה' ש"ק או"ח סי' רפט-רצ וורות שמשון סי' תקר בדורות' מטעמי אפק סי' ל. וזה עוד לולן בח"ז סי' כב. ה. צ' ב' כי חובה לקריאה בשבת תל' בדין ענין שבת המכובד אכילה בשבת. ו. כל זה שיר בקריאת של שורית שיש בכל יום שעקרוא מועוד, אבל לא בקריאת של מנחה. ר' ש"ה רע"א מהדור"ק סי' כד מה"ג לענין מנהה ביהוב"ג. ומה שנופף בשורה הניל מהורות "מכון המאו" מרשימות שם. ועי' ש"ה אפרון רודר סי' ג' ומה שצדד להלכה למעשה בידינו עפ"י ד"ר כאן. ג. עי' ש"ה בסוף ד' מערצת בין המזרט וריש סי' ב.

שנה מאוחר שנהגו כן במדינות הלועזים וכרי ע"ש.

והנה לכוארה לפি הבנתה ב"י להוכיח מזה שמי שאינו מותעה לא יעלה לתורה, קשה מה שכתב שיטען הכהן לא יצא אלא אCKERה בתורה, והאיך יקרא בתורה והלא אינו יכול לעלות בויהל כיוון שאינו מותעה.

ולילו דברי הרב"י התייחס אומר בהיפוך, דאך מי שאינו מותעה יכול הוא לעלות בתורה, ומ"מ אין אלו מחייבים לקודש הכהן לקורתו ראשון, אלא בשיש לו שותפות עמו באופןו קרייה, וכן דלבך וראשון אם שלשה האכלו יחד משום וקדשו לבך וראשון. ומ"מ אם שלשה ישראלים אוכלים כא' ומהויבים בזימון וכחן אוכל במקום אחר, אינם מחייבים לכבודו לבך וראשון כיון שאין לו שיתוף בבחמ"ז הללו. ה'ג' כיוון שהוא אינו משותף בחזיב אותה קרייה עם המתענים בגנו במנחה, א"כ אינם מחייבים לקדשו בלבד, רוקץ דרכן ליצאת משום פגמו ומשום דלא ליתן לאנצוי. ועל זה יפה כתוב מהר"ק לימא הכהן לא יצא אלא אCKERה בתורה שהרי רשיי הוא. אלא שהרב"י לא פירש כן, וצידק לומר דפרש לי בקריאת של שחרית, והכהן יטען לא יצא אלא תקראו פ' ה' השבעו ואקרו אני בתורה כדיינה. ולעלום אין הכהן לעלות בתענית אם הוא אינו מותעה. ועודין אני אומר עד כאן לא אמרו הרבה מהר"ק והרב"י אלא ב' וה' שמי שאינו מותעה אין אצלו יום הענית ומאי שייטי' דקראיות ויחל לדידיה. וכל שאינו מחייב ברבך התענית אין מוציא רבים ייר' תובтен. משא"כ בט"ב אית' כי' חרתי למליאות, חדיא וכי החוללה אינו מחייב בדור הטענית ואין מותעה בו, והלא לא הותר לו אלא כי' ארכו וחוינו, ואם ד' לו בשחיטה לא יאלל, ואם ד' לו באכילה פעם אחת לא יאלל ב' פעם'ס, ולא יותר מה שצדך.

והנה יש מקום אתי לישב קושית השואל
שבתושות מהר"ם לולבין ויל' ומיתוי ליל'
mag'a ס"ס חקנות שהקשה, דמש"ס ס"פ בכל
מעריבין מוכח דפסיטה להש"ס שאפלו היה חל
ית' שליהם בט"ב שאין נודה נמי לא היו
משלימים, וא"כ נילך מיניה נמי לבני ברית
בט"ב ואפלו אינו נדרחה.

ולפי הנ"ל לק"מ ודודאי הש"ס מנicha דערוב ט"ב
משלימים מבני סנאג עזמן והיה פשיטה
ראפלו בט"ב שאין נודה נמי לא היו צורכים
להשלים אם היה חל בו י"ט שליהם והיינו מטעט
שים טוב רידחו קדים לט"ב ושפיר פשיט מיניה
הש"ס דברי ר"ג לא עבד כוותה. ואנחנו לא
מצינו למילך מיניהו לבני ברית בט"ב שאין
נדזה ממש דשאנו איננו דקביעא וקיים טפי
מט"ב. אמן מ"מ מר"א ב"ר צדוק אנו לפנין
לדין ניל' וק"ל.

מ"מ בהוא סלקין דחוללה האוכל בט"ב עליה
להורה במנחה בלי שום פקפק לפער. ורואה
וחורפה לשורי לב ומחייב לעצבות הוא
יחלמוני ויחניINI וינהמני בנחתת ציון.

בתבתי זאת והצעתי לפני מופלגי תורה ובבעל
הוראה והסבירו עמי לדינא, בעה"ח
ק"ק פ"ב מש"ק ייד מנהם תקעא".

ואין להקשות להז אין ליף רביינו יעב"ץ
שבטא"ח סס"י חקנית למללה בט"ב
שנודה שיאכלו בעלי ברית וילך לוי מבני סנאג
בן בניין. ולפי הנ"ל קשה מה ראייה מהותם שיום
טוב שלהם קבוע וקיים טפי מט"ב וקדים לוי
טובא. וסבירו זו דקדימה הוה מעלה עין במס' חענית י"ב ע"א אם נdro קודם לגירוננו וככ' ע"ש. מ"מ שאני קרבן עצים מכעלין ברית מילה
וקשה ארビינו יעב"ץ הנ"ל.

לוּז אָנוּ אוֹמֶר אֲنֵן הַכִּי נְמִי דְמַבְנֵי סָנָאֵב עַצְמֵם לֵא
מֵצִי לְמַלְלֵךְ, אֲךְ מַרְאָא בָּרְיָה צְדוּק שְׁהִי הַתְּנָמֵן
שְׁהָוָא עַצְמָנוּ לֹא הִיא מַהְם שְׁהִי הַהִיא כָּהֵן כָּמַשְׁ
חוֹסֵשׁ שֵׁם ס"פ בְּכָל מַעֲרָבֵן, וְזֹה תִּיְּקֹרֶב בְּתוֹסֵ
כָּמַשׁ שֵׁם בְּס' תּוֹרַת חַיִּים, וְסָלֵל לִיְּ יעַבְּץ
דְּנַתְּחַתּוּ עַמָּהּ אַחֲרֵי הַחַוּרְבֵּן כִּיּוֹן שְׁהִי בִּימֵי רַגֵּ
שְׁהָיָה אַחֲרֵי הַחַוּרְבֵּן טֻוָּא. וְעוֹד אֲפִילוּ בְּסָרֶךָ יְמִי
בֵּית שְׁנֵי מַשְׁגָּלָוּ סְנָהָרוּן וְקוּדָם לֹזָה כָּבֵר הַתְּעָנוֹ
כָּל דִּיְ צְמוּתָה כִּמְכוֹחַ בִּיּוֹסִיפָּן. וְרִיְצָה אֲבִינוּ
שְׁהָיָה בִּימֵי הַחַוּרְבֵּן כִּמְנוֹחָה מַגְוָגָזָה דָּרִי צְדוּק
(גיטין נ'. א). א"כ עכ"פ לא החתחן בנו עם בני
סנאג קודם לגזירות חענית ט"ב שְׁהָיָה יוֹתֵר
מארכבים שנה קודם החורבן. וא"כ ל"א בָּרְיָה
צדוק קדרם ט"ב ל"ט שלו, וגם קביע וקיים טפי
מי"ט קרבן עצים שלו, ואפ"ה הטענה ולא השלים.
ויפה למד ר' יעב"ץ לבני ברית מילה ממנה.

תשובה קנה

[ענינים שונים]

א. בעל ברית בחספורת בימים האסורים. ב. שני פעמים סנתקאות לאדם אחר. ג. שני פעמים סנתקאות לראב"ד העיר. ד. מוהל אין דין סנתק. ה. עם שהסנתק גדול מכולם. ו. בגין שבת בשבת חזון. ז. חספורת בחמשי בשבת

[א. חספורת לבני ברית בימים האסורים]

ראשון תקופה נאמר אשר פשוט להתייר גילוח
בימי ספירה כתוב בהגה' ש"ע א"ח
ס"י חצ"ג, וכן בין המזרים עד ט"ב ממש
נהגו התר בכל המדינות. וכן בירא בהדריא
בתשו' מהר"ם א"ש ס"י ל"ז יע"ש בטוב

שלום וב לר' טב י"ג המופלא המפורסם נ"י
עה פ"ה כקש"ת מה' דוד נ"י אב"ד דק"ק ק"ד.
את אשר בקשה נפשו היפה להוריינו דעתינו
הקלישה בעניין חספורת לבני ברית
אברחים בימים האסורים, באשר כבר היה פלפול
ביגינו בדבר זה, רצון יראי ה' עשה וארך קצר
בעוזה"י כדי הטובה על.

ת. ר' להלן סי' קנא. ועי' פ' ר' ר' עירובין שם שארם כלפינו: היה, וכ"ה בוחוט הנ"א סדר בר נתן,
ט. דבר פלא הוא מבואר בסוגיא בר"ה ית, ובפ' ר' ר' ושא"ר שם שכמן בית שני לא הטענו ר' צמות. ועי' ש"ת תשב"ז ח'ב
ס"י ר' ר' [שכתב על פה"מ שלחומבו'ם ר' ר' פ"א מג' שהוא ט"ס] ובஹוטי לפני ר' ר' שם. ויש להאריך בזה וא"מ וע"ע

ונסכל הנטה ממת' פְּנֵי צִדְקָה נַעֲמָת כְּנָמָן כֵּן . וְכֹלֶם כוֹנוֹת
בְּגִימָנִים וְבְּגִימָנִים נַעֲמָת כְּנָמָן כֵּן וְרוּה . אֲסְלָה תְּמִימָה נַעֲמָת סְדָרָה . וְכֹל קָלָה
זְרִיקָה זְרִיקָה . יְזִקָּה מְלָא זְרִיקָה . וְכֹן כְּמַחְקָה כְּסָסָה פְּנֵי צִדְקָה . וְכֹל
כְּמַעֲמִיחָה מְלָא מְלָא כְּסָסָה מְלָא כְּסָסָה וְאַפְּנֵי צִדְקָה מְלָא
מְלָא כְּסָסָה זְרִיקָה . הַלְּבָלָה לְבָלָה טַל מְוֹנָךְ יְרָאָתָה שְׁלָמָה
נַעֲמָת כְּנָמָן . וְהַדְּבָרָה שְׁלָמָה מְשֻׁאָה שְׁלָמָה קָרְבָּן נַעֲמָת
נַעֲמָת . וְפִי בְּקָרְבָּן קָרְבָּן מְלָא כְּסָסָה מְלָא כְּסָסָה . סְסָס מְלָא
מְלָא כְּסָסָה . וְזֶה מְקֻבָּץ תְּמִימָה בְּנֵי כָּחֵן . וְזֶה יְזִקָּה פְּנֵי
צִדְקָה . וְזֶה מְלָא כְּסָסָה נַעֲמָת כְּנָמָן כֵּן . וְזֶה מְלָא כְּסָסָה
לְבָלָה .

שְׁבָתָה רַצָּן

ויליאם קווסט יווס ד"ר המכון קרלינז לפקה:

כממה . יין סריך . וכגנבה ורומח . נרכב כמותנן פדרין
ס mammorin pesach . מות' מהרלט לי' גראינורן דין נקפל

השובה לרפט

7 **חחיים** ← צילחת מושטן יוסט לח' נ' המכ מרלעיג נטקי :

זבל זו נפנין חמפנייה. מילג צהלה לבי נלען חמינוות. צורוות
טבר-טבלייט. רוחניים וסוככים ונשיותם כסכלון. וכן מוסר מוניכם
ודיש הילנותם. ולבסוף כבבם טעם כחיהם קדפני. צבי
שםן נטהרבל מטושם ימי-כחויר. וזה הנו גם כבודם מוקם. הילם
פיזיון סכ"ר. פער. הריחם דומצטס בעיטהותיה. פער מההילם. ומונגולו
פיי כתוכ. לויינ"ל דוזס קון לא שי שמתת דכדר. וכונממו גם בס' כי נילא
כן. הכל מטלון רומי וטהור מטוריס. בכתבו שלמן מלחמת כללים כבעם

7<

בבחינת חוליה), משא"כ חוליה דמותר רק מפני מצבו, ועדין אין מיושב להסוברים כלל חוליה מעיקרה לא תקנו חכמים תענית ת"ב עמש"כ בס"י רט"ז.

* * *

סבירן ר' י"ח

7 שאלת - חוליה המותר לאכול בת"ב
אי לכתוליה הוא צריך
לאכול פחות פחות מכשיעור בצד
אכילת פרס (כמו ביוכ'פ').

תשובה - בחולה גמור אין צריך
לאכול לשיעורים [אבל
בספק חוליה, או כשרך עלול שייהלה
עי' התענית ייחמיר]. ראיית בערוה"ש
(סוט"ז) שנקט בפשטות דברת"ב לא שירך
זה, וכ"כ בשורת מצפה אריה (ח"ב סי'
ג"ו), מפני שת"ב אין לו חומר בדבריו
קבלה) ושכן המנהג (רב מקומות חוליה לא
גورو רבנן חותת תענית כלל), וכ"מ בבה"ל
(ס"י תקנ"ד ד"ה דבמקומ), וכ"כ בשורת
קנין תורה (ח"א סי' קי"ח).

וראייתי בשורת מהר"ם שיק (או"ח סי'
רפ"ט) שמביא מהשרי ח"ס (סי'
קנ"ז) Adams טגי ליה באכילה פחות פחות
מכשיעור מהובי לאכול כהה, ובעינוי
בתשוי' הח"ס שם לא מצאתין כן בדבריו,
שו"מ סתרה בר' המהר"ם שיק עצמו
רשם בס"י ר"צ כי דיויצה מר' השו"ע
החוליה (בת"ב) אי"צ אומד, והטעם
רב מקומות חוליה לא גورو תענית כלל,
וממילא שא"צ לאכול פחות פחות

ואגב עשות תשובה והנוגות (ח"ב סי'
רט"ב) חוליה שאוכל בת"ב לא
יאכל ב' תבשילים, ויש לדוחות דין זה
הוא אך ורק בסעודת המפסקת.

ובשור"ת ח"ס (או"ח סי' קנ"ז) כי נמי
דף חוליה בט"ב אינו רשאי
לאכול יותר מכדי צורכו וחינו, ואם די
לו בשתייה לא יאכל ולא אם די לו באכילה
לא ישתה זעיר בבה"ל (סוט"ז תרי"ז)
שמביא משורת בנין ציון (ס"י כ"ד)
רכיבו"פ אף אם הותר לו לאכול פעמי' א'
מ"מ די לו זהה ואכל עוד (כשייעור) חייב
כorth, ולכן צריך לשער בכל אכילה ואכילה
אם צריכה לו וצריך להזה זדירות וביקיאות
יעו"ש, ויל"ע מהו לעניין ת"ב, וראייתי
מקשים על הח"ס מהמבואר בשו"ע סי'
תקנ"ט ס"ז דבAMILה בת"ב יתנו את הכסות
לשנות לולדות, ולא הותנה שם דזה
דוקא כשצריכה לשנות יין, ובאמת
בଘגורות שפת אמרת ביוז' שם נתקהה בזה
דבocos יין שאינה זוקה לה איך הותר לה,
מיחו לקושטא דAMILה בשו"ע יוז' (ס"י
רט"ה סי') באמת מבואר שבת"ב אין
יכולין להשkontו לילדות, וכך שלא יהיה
דברי המחבר סותרים אחדandi, צ"ל כמו שכי'
עליה בבאור הגולה שם דהינו כשהיא אינה
צריכה לאכול, פ"ז ומתחננת, ולהנ"ל ייל'
שאי אם אוכלת (מחמת לידתה) מ"מ אם
אין צריכה לשנות אסורה בשתייה.

וידיידי הגרשו"ב צ"ל כי ליישב ד' הח"ס
דשאניiolדת שמעיקרה לא תקנו
לهم חכמים תענית (דשיעוריהם תמיד

, ולכוארה
כהמקו"ח
יכו), אלא
ענות, אלא
בר דלאחר
עד איזה
צטער עם
ווגיש כבר
דין אינו

2 מבואר
פא התיר
שאעפ"כ
בדבוקר
גנית כל
ו"ח אלא
התיד לו
אولي ידע
השואל
ווקק
דבאמת
ית מפני
לא מيري
בל צ"ע
ר שאינו

י ל"ז)
לי קצת
ז היום
ט לגבי
דמורי
בתענית

ט"ו ט"ז ט"ז
כ"א י"א גן האט�
תרכ"ג ל"ט ט"ז גן האט� ט"ז
ט"ג גן ט"ז גן האט� ט"ז

כשיעור כדישויכל לומר בתפ ביום צום תעניתנו" וכרי' [כמי מהר"ם שיק (ס"י ר"צ) דה] פחות מכשיעור מיקרי תעני עננו ולקרות ויחילן או כדי ל האכילה דשפיר דמי (ותבאו כל טוב) [וע' בבה"ל רס"י תקנ מהמאמר מרדי דיחיד שא שמתפלל עם ציבור המתפללים עננו כלל אבל משם החי"א נ שידרג תיבות ביום צום תע ובם' ועלה לא יbole (ע' שם המשם הגרשׂ'א ז"ל דג בת"ב לשיעורין מותר לו לכמו לתורה במנחה בת"ב (ובשה בלאה"ה רשאי אף מי שא לעלות).

* * *

סימן ר"ט

שאלה - אתל להיווב נ אכילה שמנת התחנית (בשאר כל התע מיווכ"פ).

תשובות - כתובות. ה צמח זדק הנ"ל ביטול החניתה הרוא' (בככו) (שהוא מעט פחות מכבייצה) יוחח"פ, וכ"ה בבה"ל (בסי' ת שם ס' פת"ע), אך בשו"ת ד סי' מ"ב) כ' דהשיעור 'בכז' בשׂו"ע (ס"י תקס"ה ס"א) לו

יט:) ובקבוץ מקבציאל (ח"ז ע' קי"ב), וע' נמי בשו"ת שבט הלוי הנ"ל דודוקא כשעדין אין חולה אלא שלול ליחלה בהה הצריכו לאכול פחות מכשיעור, לא בשכך נחלה במחלה, אפילו במחלת שאין בו סכנה (עיי"ש שפיקפק עמש"כ ביד אפרים על שם הטו"ז) [ולסימנא רמליטה אביא מה שטעמי שמן מסאטמאר זי"ע התבטה על פוטק גדול שציווה לחולה בת"ב שיأكل פחות מכשיעור שהוא 'בטלן' שלא נמצא זה אלא אצל יוכ"פ לא בת"ב, ובת"ב רשאי לאכול כרגיל, ואולי לנ"ל שפוטק הנ"ל היה מספק"ל בחולה ההוא אם הוא פטור מתענית].

וראיות חידוש שהגאון האדרת ז"ל בס' הר המורה (אות ס"ט) מביא מהגור"ש סלאנט זצ"ל דבת"ב יש להתריר לחולה שיטעום פחות מכשיעור, ובמיידי דרבנן לא נאסר חזי שיעור, וכן לא שיין חזיא לאיצטרופיפ (לחיבוב), וכנראה דהינו בחולה שאין לנו מתיירים לכתלה לאוכל, כגון במקצת חולה (דכנראה לדידיה בכל אין קפidea כל כך באכילה פחות מכשיעור), והוא עצה טובה בכל מני שאלות (של מעובה ומייניקת ובעל מיחוש) שהמורה הוראה מסתבר אם יש להתריר לו שלא להתחנות שיזורה לו לאוכל פחות מכשיעור.

שהאוכל פחות פחות מכשיעור חשוב תענית גמור ואומר 'עננו' במנחה מידות נראת שם החולה רוצה להחמיר על עצמו ולאכול פחות פחות מכשיעור, שור' נמי בס' ועלה לא יbole (ע' ר"א) המשם הגרשׂ'א ז"ל דבחולה בת"ב לא אמרין דמאכין אותו הקל הקל חילה, ולא בעין פחות פחות מכשיעור, שור' נמי בס' ועלה לא יbole (ע' ר"א) המשם הגרשׂ'א ז"ל דבחולה בת"ב לא אמרין שיאכל רק לשיעורים עוד שם שמנקה שמרגת שחותפק חלבה אי"צ להתחנות, ועיי"ש (בע' רט"ז) לגביו יוכ"פ, וע' בס' מה שערם (דף

מכשייעור (אלא שייתר מה שצריך אסרו לו לאכול) וצין ג"כ לתשי"ח הנ"ל יעוש וצע"ג, שור' בס' פסקי תשובה שמביא משוו"ת שבט הלוי (ח"ד סי' נ"ז) שמיישב הסתירה (ושסתימת הפסיקת שא"צ).

ובט' מרחשת (ח"א סי' י"ד אות ד') כי דכשחי' חולה בת"ב והי' קשה עליו התחנית נתג בעצמו לאכול פחות מכשיעור כדי שלא יאבד תענית זה שהוא מדברי קבלה וחמיר כשל יוכ"פ עי"ש, ואולי חומרה הוא שהחמיר על עצמו או שרצה לڌזוק עצמו לקיים מצוה דברי קבלה להתחנות צום הרבייעי, או משום שלא היה ביראה לי' שהוא בגדר חלוש שא"צ להתחנות.

שור' מ בשו"ת צמח צדק (שער המילואים שבחלק חו"מ סי' ח') לעניין מחלת חולuria דכשאין המחלת בחזקה יאכל פחות פחות מכשיעור [וכלשון זו הביא המ"ב בבה"ל (ד"ה דבמקומם) משם ס' פת"ע, וכנראה שמקורו טהור מדי' הח"צ], משמע נמי שם המחלת בחזקה אי"צ לאכול פ"פ מכשיעור, והוגם שייל שם המחלת הנ"ל בחזקה כבר הוא פקו"ג, אבל מ"מ להלכה יוצא מדברי וזה"פ דבת"ב לא אמרין דמאכין אותו הקל הקל חילה, ולא בעין פחות פחות מכשיעור, שור' נמי בס' ועלה לא יbole (ע' ר"א) המשם הגרשׂ'א ז"ל דבחולה בת"ב לא אמרין שיאכל רק לשיעורים עוד שם שמנקה שמרגת שחותפק חלבה אי"צ להתחנות, ועיי"ש (בע' רט"ז) לגביו יוכ"פ, וע' בס' מה שערם (דף

יחיד, ובאמת לא הבנתי למה באמת בסיסי תקס"ח השער בכךית מה שנא מתענית יוכ"פ ואורייתא שישעורו בנסיבות (שהוא יותר מכוון) שיש בו כדי ליתרובי דעת האדם, שוי"ר בשדי"ח (כללים מערכתי הא' אותן ש"ע ד"ה ודע) שיזוצא מכמה אחריםinos (ושו"ת בנין ציון החדשות סי' קכ"א) דבשא רענויות שלא נזכר בקרא לשון אכילה (רק לשון צום שהוא מלשון עינוי) השיעור בנסיבות (דכל מה דתינו רבנן בעין דאוריתא תיקנו), רק בההוא דס"י תקס"ח שמיררי שקיבל עליו הענית בnder שם אמרין שקיבל עליו שלא "לאכול" כמשמעות לשון אכילה שהוא בכךית, על כן הכי נקטין דשיעורו בנסיבות, ועשה"ת שבט הלוי (ח"ד סי' ג"ו, וח"ח סי' קכ"ח).

ושיעור כדי אכילת פרס בתחוםו במקומות אחר שם רוב הפוסקים שהוא ה' ר' מינוט (אלא שלגבי יוכ"פ החמור מהמרנן לתחלה שהוא ט' מינוט, כמו שכ' הח"ס, אבל לגבי ת"ב א"צ המחייב להחמיר כל כך).

ולענין שתיה מבואר במג"א שם דהשיעור כמו לעניין יוכ"פ במלוא לגמי (והוא דוב רבעית) וזה ה'ean, ועי"ש בשע"ת שם תש"י מהרי"י מולכו.

ובנוגע הצורך לשחות בת"ב ויכול לשחות פחות מஸיעור כמו יפסיק בין שותיה לשותיה, נראה שיפסיק מינוט (שסגי בהפסק כדי שתהיית רבעית), וליתר שאת יפסיק שיעור ד' מינוט (שזה מעיקר הדין שיעור כדי

כשיעור כדי שיכל לומר בתפלתו "ענו". ביום צום העניתנו" וכו' [כמש"כ בשורת מהר"ם שיק (ס"י ר"צ) דהאכל פחות מכך שיעור מיקרי תענית להתפלל ענו ולקנות ויחלן או כדי להתאבל עם הציבור דשפיר דמי (ותובא עליו ברכות כל טוב) [וע' בבה"ל רס"י תקס"ה שmbia מהאמар מודכי דיחיד שאינו מתענה שמתפלל עם ציבור המתפללים אינו אומר ענו כלל (אבל ממש החי"א שאומר אלא שידילג תיבות ביום צום עניתינו].

ובם' ועליהם לא יכול (ע' ר"ד) מביא שם הגירוש"א ז"לadam שאוכל בת"ב לשיעורין מותר לו לכתלה לעלות לתורה במנחה בת"ב (ובשחרית בת"ב בלבד) רשאי אף מי שאינו מתענה לעלות).

* * *

טימן ר' י"ט

שאלה - את"ל לחוב מה שיעור אכילה ש לבטל את התענית (שאר כל התעניות חוץ מיום'פ).

תשובה - בכוכבתה. הנה בשו"ת צמח צדק הניל' כ' ששיעור ביטול התענית הוא 'בנסיבות הגסה' (שהוא מעט פחות מככיבת) כמו לעניין יהכ"פ, וכ"ה בבה"ל (בסי' תנ"ד הניל' שם ס' פת"ע), אך בשו"ת דברי נתמיה סי' מ"ב) כ' דהשיעור 'בנסיבות' מבואר בשו"ע (ס"י תקס"ח ס"א) לגבי תענית

ע' קי"ב), וע' ג"ל דזוקא עלול ליחלה כשיועור, לאilo במחלה נפק עמש"כ) נולסיאמא עתי שמן פוסק גדול אבל פחות ? נמצא זה בת"ב רשאי פוסק הניל' ? הוא פטור י"ז ז"ל בס' ז"ט) מביא יש להתריך ז' דבמידי ז לא שייך אה דהינו לה לאכול, דלידריה אליה פחות בכל מני קת ובעל ז' אם יש לו לאכול

ור חשב: מנהה להחמיר ת פחות

מאנצ'ילין אותו מינ' *דבוקום חלי לא קורי רבן. סעה: (ט) ומיהו נובען (ט) זו להתקענות (ט) כל זמן שאין להם צער גדול (ט) שתחיה לחש לפנהנָה, (ט) ותפקיד לא הפסיד: זו ברכחה אסורה במשועה באב בין בחרפין בין בציגן, אפליו להושיט אצבען בפחים אסור: זה (ט) ל'טבילה של מאונה בזמנה מתרת, (ט) מ'אקל בפמן הבה אין טבילה בזמניה, הלאק (ח) לא הטעבל בו, יונן גאנגו: ט' אם קי ידרי (ט) קלילכות בטיש ובנואה (ט) מפר לרוחן להעביר קלילוך, ולא יטל פל גיריו אלא לפני פאליך להעביר הקלילך. העה: [ט] אם עשה אטרקי אם פאר לרוחן, יינו כמה בירום כפור, (ט) ונען לקפן סיקן ורייג'

באר חיטוב

שערית תשובה

בבואר הלכה

וְתַבִּנָה דָצֵין אֲזִירָק לְאַמֶר וְלֹעֲגָר אֶם פָבּוֹא לִירִי סְפָהָה עַל יְדֵי זה שְׁתַחַטְעָה, דָאַפְלוֹ אֶם אַיִן בְּהָה פְּנֵיה, פִּינְן שְׁתִיא בְּקַלְל חַוְלה אַיִשָּׂה אֲזִירָקָה לְהַתְעַטָּה. וְעַזְן בְּלָקְנוּטִי פְּרִי תְּנַשׁ שְׁפָמְבָד דְּרוֹצְנוֹ לְופָר דְּמַסְפְּקָא מְאַכְלָיִן אַתְּה, (ו) אַכְלָ אֶם קִים לְהָ לְמַזְלָה קְגַהָה דְּמַצְיָתָה לְהַתְעַנְתָּה, וְתִינְוָה (ו) שְׁרַאֲתָה אַצְפָּה בְּרִיאָה, אֵן מַקְיָחָת לְהַתְעַנְתָּה: (א) וְזַהֲוָה נְזַקְעָנָה לְהַתְעַנְתָּה וּבָכָה. (ב) גְּנָוָה (א) אַפְלוֹ וְהָרָקָה אַקְרָה אֲזִירָקָה, אַיִן לְאַכְלָ. (ג) קְנָאָק אָסָר שְׁעָה (ד) אַכְלָ וְהָרָקָה אַקְרָה אֲזִירָקָה (איִין) אַיִינָה אֲזִירָקָה, אַיִן לְהָ לְהַתְעַנְתָּה. וְלֹעֲגָר וְהָרָקָה שְׁלָשָׂה אַדְרָאִי אָסָר לְהָ לְהַתְעַנְתָּה: (ה) קָל וּמוֹ שָׁאוּן לְקָם כְּבָר (ו) קְדוּרָה וּבָכָה. וְהָא מְדִין אֶם הַיָּא קָצָח חַוְלה וְבְּכָל קְסָפְרָקָטָן ט. אַפְלוֹ לְאַקְרָה אֲזִירָקָה אֲנֵי. וְעַזְן קְמָגָן אַקְרָהָם (סִיכָן) שְׁפָמְבָד דְּאַפְלוֹ בְּקָמָוקָם שְׁוֹגָגָן לְהַתְקִמָה, בְּתַשְׁעָה בְּקָאָב שְׁרָקָה יְשָׁלַקְלָה תְּתַעַנְתָּה. וְעַזְן בְּאַלְהָה וּבָה (סִיכָן) שְׁפָמְבָד דְּאַפְלוֹ יוֹלָחָת שְׁאַיְעָה מְתַעַנְתָּה קָל: (ט) שְׁדָגָה חַחַשׁ פְּבָגָת, נְאַלְמָן זֶה אָסָר לְהָ לְהַתְעַנְתָּה: (ט) (ו) אַכְלָ בְּגַמְּן הַתְּהָ. רְצָנוֹ לְופָר שְׁגָגָה קְשָׁיִם לִישְׁבָּעָל טְפָח דָם אֲזִין בְּגַעַת נְגַדִּים דְּקָאָה, מְפֻלָּא אַיִן דְּבָבְלָה בְּגַעַת, וְלֹפָה חַטְבָּל דְּתִירִי מְצָוָה עֲזָה לְאַיִל לְקָבִים בְּתַשְׁעָה אֲבָב: (יח) לֹא תְּתַבְּלָל גַּו. אַלְאָ בְּגַעַת נְגַדִּים דְּקָאָה, וְתַבִּנָה אֲזִירָקָה עֲזָה לְאַיִל תְּפִיבָה טְבִילָה. וְלֹעֲגָר לְבִישָׁת לְכָנִים (כ) וְחוֹרְחָן אֲבָב מְשֻׁבָּח קָרֵם הַפְּבִילָה, דְּבָעִינָן סְמֻוך לְתַפִּיבָה טְבִילָה. וְלֹעֲגָר לְבִישָׁת לְכָנִים (ט) וְחוֹרְחָן אֲבָב עֲזָב מְשֻׁבָּח אֲבָב וְלֹמְזָא מְשֻׁבָּח אֲבָב חַזְפָּה, וְתַבִּנָה אֲזִירָקָה חַזְפָּה בְּרֹורָה שָׁם (סִיכָן): ט (יט) מְטָרֵר קְדוּרָה חַקְמָבָר וּבָכָה. דָאַגְ�וָי אָסָר תְּמַשְׁעָה אֲבָב עֲזָב מְשֻׁבָּח אֲבָב לְלִיל בְּקִיטִין חַנְקָא אַעֲזָר גַּבְּהָה גַּבְּהָה בְּקִמְשָׁה וְתַבִּנָה אֲזִירָקָה שְׁלַחְנָגָר. וְמַעַט זֶה (ט) קְשִׁים קְבָּבְשָׁלָות וְאַרְכִוָּת לְחַזְן הַקְּשָׁרָה, אֵן רַקְבִּיאָה וְתַבִּנָה שְׁלַחְנָגָר.

שער הצעיר

שיטיף ג': י' (כא) עינוטל אדים ידיו שתרתי, ואיריך לזרה שלא יטל זרוי אלא עד סוף קשיי
אצבעטהיו: לא גולדאער שאגבן ידיו ועדרן לחות האצת, (כב) משבירים על עזינו. ציאם היה לקלוח על
גביה צינורו ונדרכו לרוחצים במים, רותץ ומבערו ואינו חושש, דקהה לה בקטיט וקצואה שרוחץ
פְּרָדְרָוּ וְאַנְוֹן חוֹשֵׁשׁ: רב נין יהולך להתקגיל (כג) קני רבו או אַבְּיוֹ או קִי שְׁגָדָל מְבָנָו, או לְאַרְכִּי
מְצֻנָּה, עופר במים עד ציארו ואינו חוֹשֵׁשׁ. (כד) יְבָן בְּבָרֶה מְתָר: יְגָשָׁה הַחֲלָקָד (כה) לשמר פרוטינו,
עופר במים עד ציארו ואינו חוֹשֵׁשׁ. אַבְּלָה בְּתָנוֹרָה אַסּוֹר: יְדָה הַבָּא מִן תְּקָרָךְ וְגַלְיָו (כו) בְּהָוֹת, מְתָר
לְרָחֵץ במים. סַבָּה: וְמַתָּר לְשָׂרוֹת מִפְּהָה במים באַבְּמַעַד וּמוֹצִיאָה מִן המים (כז) וְהֵיא (כז) מְחַנְּכָת
וּמְקַסֵּט בָּה קִנְיָו נִידִי וּגְלִילִי, אַפְּלוּ אַיְנוּ עֹשָׂה וּקְלַעֲנָג שְׂרִי, פִּינְעָן שְׁהָיא נְגַנְּכָה (טור): מְנוֹ (כח) *אַסְכָּה
(כט) אַיְהָ אַסְכָּה אַסְכָּה אַלְאָא שְׁלַעַנְגָּה, אַבְּלָה מַיְשִׁישָׁ לְזַהְעַטְנָן בְּרָאָשׁוֹ, קִי קְדָרְכָו אַנְוֹן חוֹשֵׁשׁ:
טוֹזְבָּעֵילָה הַפְּנִידָל, דְּנָקָא שְׁלַעַר, (כז) אַבְּלָה שְׁלַעַג אוֹ שְׁלַעַץ אוֹ שְׁלַעַם (פרוש קְלִפִּי עַזְּ)
וּמְמִי, מְמִי. (כז) יְשָׁלִין מִן מְחַפָּה עֹזְר, (כו) (נא) אַסּוֹר: יוֹ אַבְּלָה וּמְמִדָּה שְׁפָהְלָבִים (כו) (לוֹבָן) בְּתָרָךְ
סְבִּיבָה שְׁוֹרָסִים. ג' טור
יונה זבון פיקון שבטי. ד' ירושלמי בפראק גאנַאַסְטָוָה קוֹעַטְבָּה וְקָרְבָּה וְקָרְבָּה וְקָרְבָּה וְקָרְבָּה וְקָרְבָּה וְקָרְבָּה

שערית תשובה

בָּאָרֶתְּנִיטְבָּ

כאוור הילכה

הנזהר אלייה (ט) שפָא יְשַׁמּוּ מִבְּנֵי אֶתְנָה וְקַרְבָּן תְּהִלָּה אֶצְלָ קֹרֶב, (ט) אֶכְלָ לְיַלְקָד קָרְבָּן אֶצְלָ פָּלִימִיד, שָׁם אֶצְפָּרְנוּ לוּ מִלְּאִידָו וְלֹךְ הָאָזְלָ רְבּוֹ, (ט) נָכוּ קְשַׁשְׁנָנָן שְׁוֹןָם בְּן אֲסֹרָה: (ט) וְזַהֲן בְּגַרְבָּה אֶפְתָּחָר. זָהָרָה בְּגַרְבָּה (ט) מְפִינָה קְפָרָה קְמָנוֹן, וְשַׁלְבָן בְּגַרְבָּה דְּלִיבָּה קְדוּשָׁה מְשֻׁוָּשָׁה קְפָרָה (ט) אֲסֹרָה: (ט) כְּהָזָה וּבְכָה. גְּנִיעָה שְׁחִירָה עֲנֵיפִים מְפַתֵּח טְרַח בְּגַעַק מְקָרָב, (ט) שְׁאַיָּן זָהָר מְתַמֵּת עֲנֵגָה אֶלְאָלָה לְרַפְאָה לְתַאֲקָה: (ט) וְזַיָּה אַמְּתַגְּבָה. צָדְקָה (ט) טְמֵחָה עַל מְקָדָה אֲסֹרָה: טַו (כח) סִיכָה מְקָרִי קְדָרָה שְׂדָרוֹן לְסָנָה בּוֹ, בְּגַעַק בְּשָׁמָן אָזְדָבָלָב, בְּבָרִיתָה כְּתָאִי גְּנָאָה: (טט) אַגְּנָה אַסְבָּרָה אֶצְאָה וּבְכָה. אֲסֹרָה (ט) אֶפְלָה לְזָקָן אֶכְרָה דְּרַלְקָפָן קְסִימָן תְּרִידָה (טט) גְּבִי יְזָם כְּפָרָה. כְּלה אַחֲרָה נְשָׁאָלָה קְלָל שְׁלִישִׁים זָם מְפָרָה לְרַחַץ בְּנִיאָה (ט) וְלֹן לְסָה, גְּבִי שָׁלָא תְּקַעְבָּה עַל בְּעֵלָה: טַו (ט) אֶבְלָ שָׁלָבָד אָו שָׁבָדָן וּבְכָה. רְצָוָן לוֹמָר אָרָע עַל גְּבָן עַל וְקָלוֹן וְגַם עַשְׂיוֹ בְּגַרְבָּה מְנַעַל מְפָשָׁה שְׁרִי, דָלָג קְגָרָה מְנַעַל אֶלְאָלָה שְׁלָעוֹר: (לא) וְשַׁלְעַנְצָה וְזַהֲן. קְלָמָלָה, וְזַהֲן רְשַׁתְלִים נָסָם גַּם בְּנָל צָן. מְכַל קְקוּס אֲסֹרָה. וְהָאָנָה דְּנָן אֶבְנָר וְיַחַתְּפָה בְּעֹור מְלַמְעָלָה אוֹ הַשְּׁוֹלְטָם הַמְּלָל עַור אֲסֹרָה, וְעַן קְשַׁעַרְיָה תְּשִׁיבָה אַנְרוּיִין. וְהָהָא אָפָע עַל פִּי שְׁאָסֹרָה בְּמִשְׁעָה בְּאָבָב וְקִיּוֹם הַפְּרָוִתִים בְּגַעַילִיחָה הַפְּנִילָה, מְכַל מְקָוָם הַסְּפִימָוִי (טט) קְרָבָה אַחֲרָוֹת שִׁוְיכָל לְבָנָה קְרָבָה שְׁעָשָׂה לִי כֵּל אַרְקָבִי: יַו (לב) בְּרַדָּה. קְסָבָה קְפָאָן אַכְרָבָס (טט) חַטָּם, וְלַטָּחָה קְדָרָל הָאָה לְיַלְקָד חַדְוקָה, אֶכְלָ בְּשַׁהֲלָלָה לְשָׂהָה סְמָוקָה עַיְרָה (ט) אֲסֹרָה לְנָגָל, וְהָאָה דְּנָן לְבִתְּ קָרְבָּה, אֶלְאָה אָם בְּנָשָׁה טִיט וּנוֹפָשׁ אָו בְּנָשָׁה עַזְבָּרִים, וְלַפִּי זָהָר

שער התנינים

כי בזקנותו של רביינו, בהיותו בטרוייש, התיר בתשעה באב ל��רות באיווב ובבדרים הרעים שבירימה, (ובילדותנו) [ולא באבילות]¹⁷, מدام אמר באלו¹⁸ מגלהין (ט, א) אבל אסור בדברי תורה¹⁹, מדקאמר רחמנא ליזקאל (כח, ז) האnek dom. ותניא נמי בההיא²⁰ פרקא (כח, א) אבל אסור בעשייה מלאכה, [ברוחיצה]²¹, בסיסכת, בנעלת הסנדל, בתחשיש המטה, ואסור ל��רות בתורה בנכאים ובគומבים, ולשנות במשנה ובתלמוד וכו'. ואם היו רבים צריכין לו, מותה. ומגדל שרי אלא ברבים צריכים לו, משמע שלא שרי באבל בגונוא²² אחריתני, דאי שריא, ליתני הכא לפולוגתיו דרי מאיריך ורי יהודה, כי הלי דתני לה במסכת תענית (ל, א) גבי תשעה באביו, ולשרי באיווב ובבדרים הרעים שבירימה, ורי מאיר במקום שאין רגיל ל��רות ושאי רגיל לשנות. אלא ראייה, מסתבר רחמיר אבלו לעניין דברי תורה מתשעה²³ באב". וכן מצינו בכפיתה המטה, שתשעה באב קל יותר, ואין בו חיב

אסורה 15. בתשובה: א בתשובות 16. שמעתי: א חסר 17. (ובילדותנו) [ולא באבילות]: א וbijldotno 18. באלו: א באילו 19. בההיא: א בההיא 20. [ברוחיצה]: א חסר 22 בגונוא: א בגונוא 22. מתשעה: א בט'

כהן צדק שאין להחליף בשבת זו חילוק ומכנסים. בשיע' (או"ח קנה, ט) המחבר פסק כרא"ש שמותר בתה"מ, והרמ"א אגמור עפ"י רבו, והרגר"א מצדד בדעת השו"ע. ט היא תשובה ר"י חזקן כמובא בתוס' מ"ק (כח, א, ד"ה) ואסור ל��רות בתה"מ.

. זל"ע - זכרונו לחיי עה.

יא רביינו עסק באיסור למדור תורה לאבל לעיל בס"י תל"ד, ונראה שעסק בכך אכן מחמת ההשוואה בין ת"ב לאבלות. יב בתוס' (מ"ק כה, א, ד"ה ואstor) מובא כי ר"ת במחילה אסור ובזקנותו התיר לאבל למדור בדרכם הרעים ובאיוב. ועיין בשו"ת יביע אומר (חלק ב י"ד סימן כו) שהעיר על שבושים גירסת התשובה זו.

. יג רמ"ם (אבל פ"ה, ט).

יד בבריתא כתטענית לפניינו לא נזכר ר"מ אלא ת"ק דבריתא ור' יהודת. טו שׁו"ע (או"ח קנה, א). טז בלשון דומה כתוב הרמ"ב בתורת האדם (שער האבל עמי' קפ) והובא בב"י (י"ד שפ', ד). יז הטור (י"ד שפ') הסתמך על דעת אביו-הרא"ש- (מ"ק פ"ג).

דהינו ملي' דעתה²⁴, שהרבה בני אדם שאינם אבלים אין לובשים בגדים לבנים בשבת²⁵, שאין להם²⁶.

ונראה בעיני, אני יצחק המחבר בר' משה, דתשעה באב שחל להיות בשבת, ורוחניתו עד אחר השבת, דאותה שבת אסורה בתחשיש המטה, מידי דהוה אקורד מתו בריגל, שאנו דוחמים אבלו עד לאחר הריגל,

ואף על פי כן דברים

שבצינעה נהג בריגל, אם אבל²⁷ אסור בתחשיש המיטה ואפי' בשבת, הדברים שצינעה כן הכי גמי האי שבת נתנו פ"י בתק' ביתו ואין ארם רוואו. ורש"מ פ"י דאס"ר²⁸ קלפי תשעה באב לריגל, ללכוש גנדים²⁹ לבנים בשבת.

ואסור בתחשיש ט באב שחל להיות בשבת ורוחה המיטה³⁰. ותשעה באב לאחר³¹ השבת, אותה שבת ואבל שיכי אהודי, אס"ר³² בתחשיש המיטה.

כדרוב חסדא פרק קמא

דתענית (ג, א). ל

בתשובה³³ רבותי שצערפתSI ראייתי כתוב, זה לשון התשובה, שמעתי³⁴ מאבא מררי זל"ע להקל באבלות בדברי תורה³⁵, כבשעה באב. אבל שמעתי

6. דעתה: א בענעה 7. בשבת: א בשבת דהינו ملي' בענעה 8. אבל: ט ואבל 9. דברים: ט גדברים ב

דברים 10. אסור: ב ט דאסיר 11. בגדים: ט חסר 12. ונראה לאחר: ז דוחינהו עד אחר ב נ דוחינהו אחר 13. שבת: ב נ השבת 14. אסור: ז

לו להחליף מהזיר את הקרע לאחוריו. ובתג"מ (שם ס"ק ג) הכיא מסה"מ את תשובה ר"י שהחזרת הקרע אינה חוכה בשבת אם הוא נועל מנעלים כיון שנעליו מוכחות עליון. ואולי ריבינו לא חילק על הרמ"ב, אלא שהאו"ז

דיבר שמטיל בתרן ביתו והרמ"ב מוחוץ לבתו. ז הרמ"א בס"י שפט (א) כתוב שי"א שאבל לא ילש בגדי שבת כל ארבע שבתות ראשונות, ובסי' ח (ב) פסק שכיוון שלביבת גדרים לבנים אינה אלא מוגרת לבושים בשבת.

ח תענית (ל, א). דברי ריבנו הובאו ברא"ש (שם פ"ד ס"י ב) שהביא את ר' מאיר (מהרש"ם מושבניה) תלמיד ריבינו ורבי של הרא"ש) שבכתב: "הדריך יצא מפי מורי הקדוש וכל ערתה ישראל יעשו אותו, כדי הוא בית אלחינו לאבד עליון עונה אחת בשנה. אך עפ"ש שיש לי להשיב דתשעה באב ואבלות חלקים בכמה דברים". לענין ת"ב הרא"ש איינו מוסכים עם ריבינו וצין שהעם נהג כחוטפה (訓נית פ"ג) שמתירה. וכן פסק הרשב"א שווייח' חי' אקל. והובא כל זה באגוז הלאמת ת"ב מהמל) והביא שמנาง ערי רינוס שהשמש מכירין דברים שצינעה נהגה. בשבי הלקט (סדר העיתות רסן) דין ארוך בו הובאו שתי הדעות ובתוכן בשם רבי אביגדור

טנו זון קורץ בעמ

גימ"ר זטקה זיון נעה או"ר

הנ"ן איזנער טזג ארג זטזון איזון גדרה

תקב

7 ומה ששאלת בט' באב שחל ליום שבת מהו →
בתשミニה המטה, מי הוא皑 אבל דעתם
דאמדין [מ"ק כד, א] דברים שבצעעה נוהג.

נראה לי שאין נוהג בו שום אבלות. דהא אמרין נעניות
כט, כן מעלה על שלוחנו בסעורת שלמה בשעתו
דאבלות ישנה שאני. וכ"ש דלגמי עקרה מחשיעי
ואוקמו. ומעירא היה ראוי לקובעו בעשייה כדאיתא
התם [שם ע"א].

תקבא

ולענין פרקמطا שאמרת אם מותר בט' באב.

מפתברא שהכל תלוי במנגנון, שעשית מלאכה במנגנון
תלו אותה נעה ונאה שאסור בתוספתא נעניות
שלא לעשות בודאי נאה שאסור בפרקמطا להרהור
ולחשוכר. שאפילו בשאלת שלום אסור בתוספתא נעניות
פ"ג הי"א ובירושלמי תענית סוף פ"א] לחברים ולהשיב אפילו
להודיעות אלא בשפה רפה. אבל במקום שנהגו לעשות
מלאכה נהאה שומר אלא שמעמעט. שאפילו משנכננס
אב ממעטען مليشا ומליין תענית כי, כן. ומלאכת האבר
מסתברא שמותר כרך שאמרו בחולו של מועד [מ"ק י'
ב].

תקכב

נכפל במילויים לרמב"ז בטור ס"י קנב

בצימ ורגים שבשלן גוי ואפילו בחול אסור מושום
בשולוי גוים, אלא אם כן דגים קטנים מלוחים.
וכ"ש גוי או גויה עבד ושפחה של ישראל אם בשלו בשור
ודברים שאין נאכלין כמות שחן חין ושרואיין לעלות
על שלחן מלכים שאסוריין לישראל מושום. בישולי גוים.
דאפילו בעבורו ושפחתו אסור לפי דעתך. וכבר כתבתי זה
בראיות בסוף בית מועד [בטוף ספר עבודת הקודש] ב"ז.

חלהב אותה טרפה בטללה. אם ידוע שהיתה טרפה
בזמן שהלבו ממנה כוון אסורת. ולפיכך אם תור
שלשה ימים שבינו ממנה נשחתה הבהמה ונמציא
דhogged פי המכבה בירודע שהיא שלשה ימים קודם
שחיתה דתניא [חולין נא, א] וכו'. ותמהותם אמר אין
איינו בטל בששים אע"ג דהיא עצמה איצה בטללה.
דבעלי חיים לא בטילי מי טעמא חלהב דידה לא
בטיל. ועוד אמרת אתה שאין להלהב אפילו דין
אחד מאבריה.

דע נכבדי שלא נעלם מימי מה שאמרת.ומי שעמד על
חבירי כמתמייה, והוא אם הביט בו בעין האמת ראה
מפוזש בחבירי בשער ראשון של בית התערבות
(שפ) בביורוי דבר שיש לו מתרין. זה לשוני, יש לנו
לחזור ולדעת ביצה של ספק טרפה שנתערבה באחרות
ועירין התרנגולת קיימת מהו וכו', וכן הדין לגבנה שבנו
אותה מחלב ספק טרפה שנתערבה באחרות ועדין הבהמה
קיימת, ואולי תהה שנים עשר חדש או תלד וכן כיווץ
זהה. ומסתברא וכולה כדוחבת התם עד אבל כל דבר
שאין המתיר בא בודאי וגם אין בו בדין כגון ביצה וגבנה
של ספק טרפה וכו'. עד ולפיכך נראה לי שהן כשאר
האיסוריין שאין להם מתרין ובטלין בדרך שבטללה ביצה
של ודאי טרפה, ע"כ לשוני שכחתי שם. הנה שלא
נעלם מימי מה שאמרתם, ואני כך עני שאטעה בהמה
שתינוקות של בית רבנן יודען אותה. אלא שהכוונה שם
או היהת הגבנה החשובה וכדובר שאין בו בטל.
גם זו נחמיר עליה שלא לבטללה כאלו היהת הבהמה וראי טרפה היא,
כל תוך שלשה כודאי טרפה היא. ולא היהת שם עיקר
הכוונה לאסור את הערובותה, אלא לעשות זו שהוגול פ"י
המכה ודאי טרפה לכל דיניה. וירוח על זה מה שכחתי
שם שאין הלב אותה טרפה בטללה בששים. ולולו זה אלא
לאסור כל הערובותה, היה לי לומר אין הלב אותה טרפה
בטלה. אלא לומר שלא באתי לאסור אלא שהכוונה היהת
בזמן שאין שלפטתו סיכון המהירות, והכוונה היהת לכתוב
గבינה הלב אותה טרפה. והריאיה שכחתי שאין בטללה.
ואם הלב לא היה לי לנקה דhalb זכר הלב שהלבו
גוי הלב טהור. ועוד הבט נא וראה בקוצר אם כתבתי
שם במקום זה שהוגול פ"י המכחה שהוא עיקר הכוונה.
שם אלא דין זה שהוגול פ"י המכחה היה עיקר הכוונה.
חלילه לי מהכשל במכשולות כאלו. וכן ראוי לכתב שם
לפי הכוונה בזמן שאין גבנת הלב אותה טרפה בטללה.